

Poliklinik

Aylık Tıp Mecmuası

Baş muharriri

Dr. Ahmet Asım Onur

Sahip ve neşriyat müdürü

Dr. Süreya Kadri Gür

Yıl : III — No. 8 - 32

Ş U B A T

1 9 3 6

TAHRİR HEYETİ

Ahmet Asım Onur - Ali Rıdvan - A. Süheyl Ünver - Ethem Bakar - Hayri Ömer
İbrahim Hanif Denker - İffet Nalın Onur - Kadri Raşit - Kâzım İsmail
Gürkan - Kemaleddin Cemil Keskin - Kemal Nuri - Muhip Nureddin - Münir
Ahmet - Murat Ramî - Namî Göksun - Niyazi Ali - Osman Cevdet - Ruscuklu
Hakkı - Sabri Osman - S. Sırrı Aliçli - Suad Fuad Atay - Süreya Kadri Gür

ADRES

Dr. Süreya Kadri Gür - Yeşil Sokak (Melek Sineması sokağı) No. 11
Beyoğlu, İstanbul — Telefon : 42221

Nüshası 10 , senelik abonesi 120 kuruş

AKŞAM MATBAASI
İSTANBUL

MITOL

BOGAZ
ve
BURUN
İÇİN

VINOQUINIUM

SIMPLE VE
ARSENICAL

EJKİ MALAGA
TİDİ (ARAP VE TEMAMEN MÜNHAL
„QUINIUM“ İLE YADILMIŞTIR

% 33

QUINIUM

VINOQUINIUM

ve **VINOQUINIUM**

ARSENICALE

SITMANIN

HER DEVİR

VE NEVİNDE

NECMI

Opothérapie usulile en son tedavi

Testogan

Erkek

“Henning,, (Müzekker)

Kullanıldığı hastalıklar :

Kudreti tenasüliyenin tenaküsü

Tenasüli nevrasteni

Erkeğin sinni buhranideki teşevvüşatı

Vaktinden evel ihtiyarlık, bitginlik

(Pastil ve ampul şeklinde)

Thelygan

Kadın

“ Henning ,, (Müennes)

Kullanıldığı hastalıklar :

Tamsi teşevvüşat

İnkıtai tams teşevvüşatı

Vaktinden evel ihtiyarlık , bitginlik

(Pastil ve ampul şeklinde)

Sipolysine

“Hennig,,

Müzekker
ve müennes

Dahili ve harici şişmanlığa karşı müstamel ve tesiri, “ hormon ,,
lardan, yani *uzviyet guddelerinin dahili ifrazatından* ileri
gelen plüri glandüler müstahzar

(Pastil ve ampul şeklinde)

Umumi Türkiye Acentası :

EMEK ECZA DEPOSU : BAĞÇEKAPI, İSTANBUL

Muhterem doktorlarımıza, gerek nümune ve gerekse prospektüs talepleri
üzerine gönderilir.

Bioplazmin

AMPULLERİ

Yumurta sarısı hülâsası, maddei uzviveyi fosforiye, Kolesterin, yabis safra hülâsası

Lenfatizm - Fakrüddem - Klo-roz - Nevrasteni - Diyabet - Di-mağ yorgunluğu - Umumi zafiyet

Her kutuda 10 Ampul 2 s. m. ve 6 Ampul 5 s. m. vardır.

**Şark İspençiyari Lâboratuvarı
Türk Anonim Şirketi - Sirkeci
İstanbul**

Glicoferin

granulée

Terkibinde LESİTİN, HADİT, KİLS, FOSFAT ve GLİSERO-FOSFAT emlâhı mevcuttur.

Kullanıldığı hastalıklar
İştahsızlık, Kansızlık, Umumi zafiyet, Lenfatizm, Gebelik,

**Bütün Hastalıkların
Nekahetlerinde**

İstimali: Öğle ve akşam yemeklerinde birer kahve kaşığı yarım bardak su içinde

**Şark İspençiyari Lâboratuvarı
Türk Anonim Şirketi — İstanbul**

N E R V i N

Valeriane — Passifleres — Aubépine — Liqueur Curaçao.

Sinir ağrıları, Asabi öksürükler, Teşennüçler, Sara, Uykusuzluk, Baş ve yarım başağrısı, Aybaşı sancısı, Âdet kesilmesi, sebebi sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıklar.

Günde 2-3 kahve kaşığı sade veya ıhlamur içinde,
Çocuklara bu miktarını yarısı verilir.

**Şark İspençiyari Lâboratuvarı
T. A. Ş.
İstanbul**

E V U R i N

GRANULÉ

Litin - dimetyl Dietlylen Diamin tartrate - Anydro metlylene Citrate d'Hexametylene tetramine - Extrait de maïs.

İdrar ve safra yollarını temizler, acide urique ve taşı eritir, damar sertliğini azaltır.

Günde 2-3 kahve kaşığı yemeklerden sonra yarım bardak suda eritilerek içilir.

**Şark İspençiyari Lâboratuvarı
T. A. Ş.
İstanbul**

D R A J E

NİTROFÉİNE

«Nitroglycérine» ve «Caféine» den mürekkeptir. Her drajede:
Caféin - 0 gr. 02, Trinitrine (Solution alcoolique à 1%) - II damla (0 gr. 30)

«Hypertension artérielle, spasme vasculaire» ile «Angine de poitrine» ve Kalp adalesinin ani zâfından ileri gelen «asthme cardiaque» eviyenin tevessüünü temin ve kan tazyikini tenkis ve kalbi takviye eder.

Akse haricinde: Günde 2-3 tane vaki olarak. **Akse esnasında:** Günde 12 adet 10 dakika ara ile birer, ikişer alınacaktır.

PASSİBROME

KBr. NaBr. Cal Br Br Am. Passiflore sélectionné, Crataegus. oxycanta sélectionné.

Büyüklerde : Ruhî, asabî tenebbühle uykusuzluk, yürek çarpıntıları, (hystérie) den ileri gelme ihtilâcat ve bayılmalar, ay kesilme devirlerinin eviyei şariye ârızaları ve menşei asabî olan via takallüsleri.

Çocuklarda : Uykusuzluk, sebepsiz hırçınlıklar, ihtilâcat ve Spas-mophilie gibi haller.

Büyükler : Günde 1-4 tatlı kaşığı. **Küçükler :** Günde 1-4 kahve kaşığı.

LABORATOİRE POLYOPOCALCİA

S İ R O P

POLYOPOCALCİA

FORMULE : Corps Thyroide - Capsules Surrénales - Hypophyse-Thymus-Seles de Calcium-Seles de Magnesium

ÇOCUKLAADA : İştihatsızlık, büyüme tevakkufu, dış gecikmesi, zekâ ve sinir teşevvüşü.

BÜYÜKLERDE : İştah ve kuvvetsizliği, dış çürükleri, kemik kırıkları.

Çocuklarda : 2-3 kahve kaşığı. Büyüklerde : 2-3 tatlı kaşığı.

POLİKLİNİK

Başmuharriri

Dr. Ahmet Asım Onur

Sahibi ve umumî neşriyat çevirgeni

Dr. Süreya Kadri Gür

Yıl : III — No: 8 - 32

Ş U B A T

1 9 3 6

İÇİNDEKİLER

Erkeklerde müzmin belsoğukluğu

Urolog Dr. Kemal Gülgönen

Bizmüt ile angin tedavisi

Dr. İhsan Duydal

Nekahet serumları ile bulaşık hastalıkların tedavisi

Dr. Remzi Gönenç

Edebiyatı tıbbiyede ismi geçen sendromlar

Dr. Namî Gökşun

Pratik hekimlik

Dr. İbrahim Hanif Denkar

Asrı Türkiye ve tababet

Pr. Dr. Linsör

Merhum Dr. Haydar Mustafa

Erkeklerde Müzmin belsoğukluğu

Urolog Dr. Kemal GÜLGÖNEN

Ankara

Müzmin belsoğukluğu denince, hastalığın iki aydan fazla bir zaman-beri devam etmekte olduğu aklımıza gelir. Bu gibi hastalarda, akıntı tamamen kesilmemiştir; fakat ne idrar ederken, ne de intiaz esnasında şikâyet edecek kadar ıztırapları kalmamıştır. İfrazatta gonokok bulunmayabilir, buna bakarak hastalığın belsoğukluğu olmadığını hükmetmek çok yanlıştır.

Kronik belsoğukluğu, hemen daima hâd şekli takip eder. Hastanın tedavi görmemesi, veya kendisine noksan tedavi yapılması, hastalığın seyri esnasında veya sonuna doğru rejimden ayrılması, şırıngaların fena ve keşif yapılması, gonokokların, antiseptiklerin tesir edemeyeceği yerlere saklanması (prostatite, spermatocystite, cooperite, folliculite, anormal trajelerde olduğu gibi), akıntının akmasına mâni âfetler, (fimosiz, simah darlıkları, mecra darlıkları), keza antiseptiklerin tesirine mâni olması muhtemel olan epiteliumun rasafi bir hal alması, ahvali umumiyenin bozuk olması (sürmenaj, inhitat, lenfatizm, artritizm, alkolizm, nevrastenî) gibi haller hastalığı müzmin şekle sokmağa sebep olur.

Müzmin belsoğukluğundaki âfat hâd şekillerde olduğu gibi bütün kanatı işgal etmez; bilâkis yalnız bir kısmına lokalize olur. En ziyade musap olan basalı kıt'a ve prostattır. Kanat tulünce husule gelen tegayyüratı, üretroskopla çok güzel görebiliriz. Hastalık müzmin şekle girince, kanattaki üstüvani epitelium rasafı mütatabbık veya karnî bir vasıf alır, derm ve altındaki nesci isfenci bidayette lökosit ve ambriyoner hücrelerin irtişahına makar olur, sonraları bu rüşeymî hücreler yanında, miğzeli eşkâlde hücerat peyda olur, nihayet bütün bu derm ve nesci isfencideki enfiltrasyon tasallübî bir kütle halini alır, darlığın menşeiini teşkil eder. Morganiceybleri ve Littre guddeleri de şüphesiz bu tahavvülâta iştirak ederler, bir kısmı tasallübî nesîç tarafından tamamen boğulur, diğer bir kısmında da epitel tekessürü gudde boşluklarını doldurarak fevhalarını zaman zaman kapatırlar, bu suretle gudde cevfi septik bir poş halini alır, ve arasıra kanatı enfekte eder, Âfetin ilerlemesile, gudde fevhaları tasallübî nesîçe tamamen kapanarak, küçük kistler halini alabilirler.

İhlili halfide de hücre ve guddelerde aynı değişiklikler husule gelebilir; fakat burada nesci isfenci olmadığı için, tasallüp sırf koryona inhisar eder. Arka ihlilde darlıkların müstesna olarak görülmesi, bundan ileri gelir.

Arka ihlile kanatı dafıkların açıldığı malûmdur, bu kanatın fevhası daralacak olursa, dıfıkta teşevvüşat husule gelir. Arka kısımlarda gışayı muhati, daha gevşek olduğundan ödemler daha sık olarak görülür. Çok defa prostat guddeleri ile meni kesesi, ihlil iltihabına iştirak ederler, o zaman ihlil iltihabile beraber, prostatite ve spermatocystite de teessüs etmiş olur.

İhlilden gelen ifrazatın, bakteryolojik muayenesi yapılırsa, bir kısmında gonokok bulmak kabildir; fakat mikrobu bulabilmek için, bazan müteaddit ve muhtelif muayene usullerine, müracaat etmek mecburiyeti hâsıl olur. Bazan gonokokun yanında, diğer birçok mikroplar; bilhassa stafilokok; streptokok, muhtelif koküsler, kâzip gonokoklar, kolibasiller görülür. Yahut ifrazat tamamen mikropsuz, veya normal bir ihlilde bile bulunabilen ve iltihabın taannüdünde hiç rolleri olmayan âdi saprofitleri havidir.

Müzmin gonokokside, vazifevi ârazın hiç kıymeti yoktur; bilhassa hasta biraz ihmalcî olursa, en ufak bir malûmat bile alamayız. Rejimden uzaklaşmak, fazla içki kullanmak, münasebette bulunmak gibi ahvalde kanatta hafif hassasiyet, ve ifrazatta fazlalık husule gelir. Bu hassasiyet ve akıntıya bakarak hâd bir intan düşünmemeli, bu hecmelerin tezahürü pek çoktur. Müzmin üretritlerde bu ârazdan başka, sık içmek, icanda ağırlık hissi, dıfıkta müşkülât, veya dıfıkın erken olması gibi ârazda beraber bulunursa, prostatite ve spermatocystite âfete iştirak etmiş demektir. Daha ileri devrelerde, ihlilde darlık husule gelirse, idrar atımında

bataat ve müşkülât ta baş gösterir. Bilhassa âsabı bozuk eşhastâ, müzmin üretrit neticesi nevrasteniler görmek hemen kaidedir. Objektif olarak görülecek âraz, sımahdan gelen ifrazın devamıdır, bazan bu akıntı oldukça mebzul ve günün muhtelif saatlerinde meydana çıkar.

Kanata arkadan öne doğru, orta bir tazyik yapmak akıntının çıkması için kâfidir. Gelen ifrazat, ya sarı yeşilimtrak renkte yani kihî vasıfta veya haytî ve lüzucî bir haldedir, ve muhtelif tipteki filâmanları teşkil ederler.

Teşhis — Evvelden geçirilmiş hâd bir üretrit mevcutsa, sabah damlalarını ve filâmanları şüphesiz bu evvelki hastalığa bağlarız; bunun için bu gibi vak'alarda teşhis kolaydır. Maamafih bazı belsoğukluğu vak'alarında tedaviden bir müddet sonra da, ifrazat ve filâmanlar devam edebilir, bu gibi her vak'ayı müzmin belsoğukluğu olarak telâkki etmek doğru değildir; esasen bu ifrazat şeffaf veya şeffafa çok yakındır, filâmanlar ise, gayet hafiftir. Bu ifrazın bakteriyolojik muayenesinde, âdi saprofitlerden başka mikrop bulunmaz. Bu akıntıyı taharrüşten ileri gelme âdi bir ihlil seylânî olarak kabul etmek, daha doğrudur. Bu hal bilhassa ahvali umumiyesi bozuk insanlarda daha fazla görülür. Müzmin üretriti, ihlil, prostat, meni kesesinin tüberküloz tabiatindeki iltihapları ile karıştırmamalıdır, bu sonuncu hastalar, umumiyetle hâd intan geçirmediikleri gibi, kendilerinde diğer bevlî ve tenasülî âfat ta beraber bulunur.

Müzmin üretlitlerde, bilinmesi lâzım gelen en mühim mesele, mikrobun cinsidir. Her şeyden evvel, gonokok aranmalı; gonokok yoksa başka mikroplar var mı tetkik edilmeli. Mikrop yalnız ifrazatta değil, icap ederse filâmanlarda, kanat ve guddelere yapacağımız massajla, elde edeceğimiz mahsulâtta da aramalıyız. Bazan nitrate d'argent enstilasyonu yaparak, veya nastaya bira içirterek gonokokları uyandırmak mecburiyetinde kalırız. Çok kere spermokültürden de istifade ederiz.

Mikrobun tabiatini, bu arzettiğim usullerle anladıktan sonra âfetin ihlil üzerinde takarrür ettiği mahalli bulmamız lâzımdır. Sık işemek, üçüncü bardakta filâmanların bulunması, ihlilî halfinin, bilhassa prostatın kat'î fikirler almak için muhtelif muayene vasıtaları vardır. Onlarda göz, el, kataterler ve üretroskoplardır. Simah ve haşefedeki suişekilleri, enfekte trajeleri ve kanat haricine tebarüz etmiş kistleri gözle pekâlâ görebiliriz. Mecra dahilinde, darı danesi kadar ufak kistleri bile el ile ces etmek kabildir, ihlile bir Benike kor, ve bu buji üzerinden ces yaparsak kistleri daha aşıkâr ve güzel olarak hissederiz. Tuşe ile prostat ve meni keselerinin, şahadet parmak şerçte, baş parmak hattı mütavassıtın yanında ve ican üzerinde olarak, yapılacak iki parmak muayenesile de C o o p e r guddesinin halini anlarız.

S p e r m a t o c y s t i t e, icanın derin kısmında veya şerçte lokalize

olan ve bazan husye vecaile beraber bulunan ağırlarla kendini gösterir, tuşe ile kesenin büyüdüğü hissedilir. Keseye tazyik yapılırsa, iltihabı hallerde ihlilden kihî ifrazat gelir. Kanatı dafıkaların ödeminden ileri gelen, kese retansyonları hakiki s p e r m a t o c y s t i t e vak'aları değildir.

Kataterizm; oldukça büyük hacımdaki zeytuni bujilerle yapılmalıdır. Buji ile geniş ve sıkı darlıkları, hattâ kanatta mevcut sertlikleri bile hissedebiliriz. Âfetzede olan, veya müzmin iltihap bulunan kısımlarda buji hassasiyet uyandırır. İhlilden bujiyi çıkarırken bazan ucuna pü bulabilir, bu pünün muayenesile teşhise varmak mümkündür.

Üretroskop; birçok vak'alarda bilhassa tedavide muvaffak olunamayan, ve nüküsler husule gelen üretritlerde, inkâr edilmez kıymetli bir teşhis vasıtasıdır. Hastalığın eskiliğine, bulunduğu yere ve lezyona göre üretroskop farklı manzaralar gösterir. Üretritin bidayetinde, yani henüz tasallübün teessüs etmediği devirde yumuşak irtişahat görülür, bu irtişah bazan oldukça münteşirdir, prostat ve gışayı kat'a hizasındaki infiltrasyonlar, devamlı ve muannittirler. Üretroskopla muayenede, ihlil gışayı muhatisininin daha kırmızı, şiş ve normalden fazla şeffaf olduğu görülür, iltivalar daha kabarık ve geniştir, ihlil boşluğu adetâ hemorroidli bir şerç manzarasını alır. Prostat hizasındaki verü o kadar şişebilir ki, kureybei prostatiye ve kanatı dafıkanın fevhalarını görmemeye mâni olabilir, veya yarı açık bir şekilde gösterir. Kureybei prostatiye içerisinde kih mevcutsa, onu bile tefrik etmek mümkündür. Tahavvüle uğramış bir gışayı muhatî üzerinde, gудde fevhalarını görmek her zaman mümkün değildir, bazan fevhalar daha kırmızı renkte çıkıntı şeklini alırlar. Epietium tefellüsü olmuşsa, gışayı muhatî parlak rengini kaybeder, granitli bir manzara alır. Bazan gışayı muhatî üzerinde, vejetasyon ve polipler hâsıl olur. Eğer derimde tasallüp vukua gelirse, epietium rasafî hattâ karnî bir vasıf alır; işte bu hale sert irtişah adı verilir. Bu zaman gışayı muhatînin rengi beyaz sincabi(bazan lökoplâzilerde olduğu gibi, gümüş manzarasını alır. Gışayı muhatî, umumiyetle donuk ve serttir, normal halde noktavi olan ihlil boşluğu, cidarları birbirine yapışmayan, az çok geniş bir fevha halini almıştır. Tasallübü âfat, ihlilde dağıniktır, bilhassa guddelerin etrafında tevazzu eder. Gudde fevhalarının açık veya kapalı kaldığına göre, görülecek manzaralar başka başkadır. Kapalı olanlar, umumiyetle kist haline geçmişlerdir, bunlar toplu iğne başı, veya kiraz çekirdeği manzarasında görünürler. Kistlerin üzerindeki gışayı muhatî kırmızımtrak, veya zemini kırmızı, kendisi sarıdır. Bu arzettiğimiz şeylerden başka, ihlildeki iltihabın devamına sebep olan unsurlardan biri de poliplerdir.

Tedavi — Asıl mühim olan mevzii tedaviye geçmeden, ihmal edilmemesi lâzım gelen umumî tedaviden de biraz bahsedeyim, umumî tedaviden sayılan sıhhi ve himyevî tedbirler, hâd şekildekinden farklı değildir; burada da temastan sureti kat'iyede içtinap, ahvali umumiyeyi düzeltebilecek olan açık havada ekzersiz, masaj, deniz kenarlarında bulunmak, yorgunluktan sakınmak gibi, umumî kaidelere riayet etmek lâzımdır. Tıbbî tedaviye gelince; hasta anemik ise kınakına, hadid; lenfatik ise balıkyacağı, arsenik, iyodür; artritlik bünyede ise kalevî tedavilerle, ahvali umumiyeyi düzeltmeğe çalışılır. İdrarı sulandırmak icap ediyorsa, tizanlar veririlir. Devamlı olmamak üzere, balsamlı edviye de verilebilir. Fikri sabit halinde hastalıklarını düşünen bu gibi insanlar, nevrastenik olmuşlardır, bunlara ruhi telkinde bulunmağı unutmamalı. Bilhassa ifrazatında gonokok bulunmayan hastalara, hastalığın korkulacak kadar vahim olmadığına ikna etmeli, kendisine zararsız eğlenceler tavsiye etmeli.

Mevzii tedavi — Yeni müzmin şekle girmiş, gonokoklu üretritler; fena tedavi edilmiş, veya tedavi görmemiş vak'alardır, bunlara hâd belsoğukluğunda tarif edilen tedavi yapılır. Gonokokun devamı prostattaki bir lokalizasyondan ileri geliyorsa, büyük lâvajdan sonra, masaj yaparak tedaviye devam edilir.

Nüksler tevlit eden müzmin bir üretrit karşısında isek, her şeyden evvel saklanmış gonokok mihrakı aramalıyız. Bu mihraklar ya kendiliğinden veya bir suiistimal neticesi, hemen ihlil enfekte ederler. Mikrop yatakları, ekseriyetle prostat ve meni kesesidir, burada tedavi, ihlille beraber olacaktır. Evvelâ büyük lâvaj, sonra gün aşırı olmak üzere, masaj yapılır. Masajın yapılmadığı günler, yalnız büyük lâvajla iktifa edilir, veya tedricen arttırılmak üzere, (1/1000 - 1/500) permanganat enstillasyonu yapılır. Permanganat yerine, hâd belsoğukluğunda kullanılan diğer mahlûller kullanılabilir. Eğer prostat ve meni keselerinde bir foyer yoksa, başka traje ve guddeler aramalı, mevcutsa şak veya koterize ederek tedavi etmelidir. Sertleşmiş veya kist haline gelmiş guddeleri, el ile hissedebileceğimizi, retiş, anormal traje ve diğer suişekilleri göz veya üretroskopla görebileceğimiz evvelden yazdığım için, ayrıca zikretmiyeceğim. Derinde olan bu suişekiller, üretroskop vasıtasile imha, veya koterize edilir. Polip, vejetasyon gibi teşekkülâtı, en iyisi etenselâjla yakmaktır.

Gonokoklu eski üretritli vak'alara gelince; ihlilde aynı zamanda ya darlık var, veya yoktur. Darlıklı olanlara derecesine göre tevsî veya üretrotomie interne yapılır. Tedricî tevsî yapılırken, benike üzerinde masaj da yapılırsa, guddelerdeki mevcut ifrazat ta boşalabilir. Prostatta bir lezyon mevcut ise, o da ayrıca tedavi edilir. Bütün gonokoklu müzmin ihlil iltihaplarında, aşılardan da oldukça istifade edilmekte olduğu herkesçe malûmdur.

Gonokoksuz müzmin üretritler: bunlarda tedavi tarzı gonokoklu ihlil iltihaplarından pek farklı değildir. Yalnız permanganat yerine, daha ziyade oxycyanure de mercure (1/4000), veya nitrate d'argent (1/1000) kullanılır.

Gonokoksuz olan bu müzmin üretrit yeni ise, 1/200 den başlayarak 1/100, 1/50 ye kadar çıkmak üzere yapılacak enstillasyonlar, ifrazatın zail olmasına süratle yardım eder.

Gonokoksuz olan müzmin üretrit eski ise; tedavisi çok müşküldür. Bu müşkülâta sebep epitellerdeki tahavvül, dermdeki tasallüptür. Burada yapılacak mevzii tedavi, Benike ile tevsi ve fasılalı nitrate d'argent enstillasyonalıdır. İhlil normal siasını aldıktan sonra, yapılacak üretrioskopik muayenede, yumuşak enfiltrason varsa, nitrate d'argent veya teinture d'iode la attuşman yapmalı. Bu irtişah kanatı dafika yanında ise, ve etenselâjla tedavi etmek istiyorsak, bu kanatları yakmamağa dikkat etmeli, aksi halde darlık yapmış, ve dıfıkların vecalı olmasına sebep oluruz.

Verünün de sağlam kalması lâzım geleceğini, yazmağı bile fazla görüyorum. Polip ve vejetasyonlar, evvelce bahsedildiği tarzda tedavi edilir. Tasallüplere karşı yapılacak tedavi için, elimizde tevsiden başka bir vasıta yoktur.

Bu arzettiğim tedavi tarzından başka, bazı müellifler tarafından kullanılan; maddei müessiresi kavi kalemler, terkinde gümüş mürekkebatı bulunan pomatlar, elektrik tedavileri gibi usullerin evvelki tedaviden hiçbir yükseklikleri bulunmadığı, pratik şeyler olmadığı için tafsilât vermeğe lüzum görmedim.

Bizmüt ile angin tedavisi

Dr. S. İhsan DUYDAL

Nümune hastanesi Kulak Boğaz Burun mütehasssısı
Sivas

Bizmütün tababette istimali hayli eskidir. 18-19 uncu asırlardanberi, dahilen barsak hastalıklarına karşı, ve haricen de merhem halinde yara tedavisinde kullanılmıştır.

Bu ilâcın frengiye karşı ilk istitbabını bulma şerefi M a z ü e c i B a l z e r'e attir. Yalnız tecrübe hayvanlarında husule gelen keratit infeksiyöz sebebile insanlarda kullanmağa cesaret edememiştir. Almanyada U h l e n h u t 1908 de bu ilâcı trypanosomiase'a karşı tecrübe etmiştir. 1914 de S a u t o n ve R o b e r t bizmütün s p r i l l i c i d e ve t r y p a n o c i d e olduğunu söylemiş, bu hassası üzerine nazarı dikkati celbetmiştir.

Nihayet 1921 de, yaptıkları tecrübe neticesini L e v a d i t i ve S a z e r a c ve seririyat sahasındaki mesailerini neticesini de, F o u r n i e r ve G u e n i o t bizzmütten frengi tedavisi hususunda, istifade edilebileceğine nazarı dikkati celbetmişler ve aynı sene zarfında R o u x'un a c a d e m i e d e s s c i e n c e s'deki tebligile tababet frenginin tedavisinde yeni bir ilaç kazanmış oldu. Bu ilacı Rio de Janeiro'da Profesör Marinho'nun kliniğinde Dr. A r i s t i d e s M o n t e i r o 1923 denberi V i n c e n t vaka-yiine karşı kullanmağa başlamış, 24 saat fasıla ile yaptığı birer santimetre mikâbı bizzmüt şırıngasından sonra hastaların iyileştiğini tesbit etmiştir.

Yine aynı zat bu ilacı 1929 da s p e c i f i q u e olmayan gışayı kâzipli anginlerde kullanmış, hastalığın iki günde geçtiğini görmüştür. 1933 temmuzundan itibaren de, bizzmütü anginlerin her nevinde kullanmağa başlamış, kendisinin ve bizzmütü kullanan diğer arkadaşlarının topladıkları, 27 müşahedeyi neşretmiştir.

Bu neşriyat üzerine, bu ilacı klinik ve polikliniğime müracaat eden, anginli hastaların bazılarında kullandım.

I — **Klinik** — 28-8-934. Ahmet oğlu Hasan. 20 yaşında. İki günlük boğaz ağrısı: levezeler şiş, ecrübeler iltihaplı, ukadatı unkiye büyük ve ağrılı, ateş 37,8, nabız 36, 1,5 Cm. m. Bizmogenol. 29-8-934 beyazlık azaldı, ağrı kalmadı, ateş normal, nabız 81, ukadat henüz şiş fakat hassas değil. 1 c. m. m. Bizmogenol. 30-8-934 hasta tamamen iyi, ertesi gün çıkarıldı.

II — **Klinik** — 31-8-934. Osman oğlu Ömer. 20 yaşında. Bir gün evvel başlamış, levezeler şiş, üzerleri gışayı kâzipli gibi kalın ifrazla örtülü, ukadat büyük, ateş 38, nabız 98, 1,5 c. m. m. Bizmogenol. 1-9-934 ağrı kalmadı, beyazlık silindi, ukadat hassas değil, ateş ve nabız normal, çıkarıldı.

III — **Klinik** — Ömer kızı Cevvali. 4-9-934. Bir gün evvel hastalanmış, levezeler şiş, ecrübe içleri kihli, ukadatı unkiye şiş ve temasla hassas ateş 39,2, nabız 92. Bizmogenol.

5-9-934. Beyazlık hafif, ateş ve nabız normal, yutkunmada hiç ağrı yok, bezler şiş fakat temasla ağrısız. İki gün sonra çıkarılmıştır.

IV — **Klinik** — 4-9-934. Mustafa kızı Cemile. İki gündenberi hasta. Yutkunma ağrılı, bezler şiş, temasla ağrılı, bademcikler çok büyümüş ve kırmızı. Ateş 39. Nabız 100. Bizmogenol.

5-9-934 ateş normal. Nabız 84, ağrı az, bezlerde ağrı kalmadı, bizmogenol tekrar ildildi. Ertesi gün tamamen iyileşti ve çıkarıldı.

V — **Poliklinik** — 3-9-934. Ulviye 24 yaşında. İki gündenberi hasta. Levezeler şiş, ecrübeler ifrazatlı, bezler büyük ve temasla ağrılı, ateş 38,7, nabız 110, 1 c. m. m. Bizmogenol.

4-9-934 ağrı az, bademcikler ufalmış, bezler ağrısız ve kısmen küçülmüş, ateş 37,6, nabız 92. Bizmogenol tekrar.

5-9-934 bütün âraz geçmiştir ve çıkarılmıştır.

VI — **Klinik** — 20-9-934. Kâşif oğlu Mustafa. Üç gündenberi hasta. Bezler hassas, levzeler kısmen şiş, tek tük ifrazatı kihiye ile örtülü noktalar var, ateş zaten düşmüş. 1 c. m. m. Bizmogenol.

22-9-934 tamamen iyileşerek çıkarıldı.

VII — **Klinik** — 10-7-935. Mahmut oğlu Hidayet bir gün evvel başlamış, h e r p e t i q u e bir angine, bezler çok hassas, yutkunma çok sıkıntılı, ateş 39,3, nabız 120, 1,5 c. m. m. Bizmogenol.

11-9-935 ateş 37,3, nabız 87, ağrı az, beyazlık hafif. Bizmogenol tekrar edildi.

VIII — **Klinik** — Sivas. 29-11-935 Mehmet kızı Hayriye gece boğazı ağrımış, ateş 39, nabız 100. sol levze f l e ğ m o n e u s e manzarada. Üzerinde noktavi ifrazat var, bezler müteaddit ve şiş, temasla çok ağrılır, 2. c. m. m. Bizmol yapıldı.

30-11-935 yutkunma tamamen serbest, sol bademcikteki fleğmeneuse manzara kaybolmuş, bezler küçülmüş ve temasla ağrı kalmamış, ateş ve nabız tamamen normal.

Yukarıda müşahedelerini muhtasaran naklettiğim sekiz hastanın hiç birinde bizmütten başka, dahilen ve haricen gargara, veya silmek suretile hiç bir ilaç kullanılmamıştır.

Müşahedelerimin neticesini şöylece hulâsa edebilirim:

1 — Bizmüt şıngasından sonra, en evvel kaybolan yutkunmadaki ağrı, sonra ateş ve umumî haldeki ıztıraptır. Esasen hastaların da en çok şikâyet ettikleri âraz da yutkunmadaki ağrıdır. Bezlerin şişliği biraz daha uzun sürmekte ise de, hassasiyetleri boğaz ağrısıyla beraber, erken kaybolmaktadır.

2 — Angine'lerin bizmüt şıngası suretile tedavisi, bir noktai nazardan daha müreccahtır, o da her p r a t i c i e n bu hastalığı kolayca tedavi edebilir, çocuklarda gargara yaptırmak çok defa kabil olmaz, halbuki şıngaya her zaman yapılabilir.

3 — Her halde diğer şekil tedaviden daha ekonomiktir, azamî iki santimetre mikâplık bir bizmüt mahlûlü şıngası ile, muhtelif gargara serilerinin, dahilen aspirin ve mümasilinin ve icabına göre bademciği silmek için kullanılması mutad birçok collutoir'ların yerini tutmuş oluyoruz.

Bu sekiz vak'adan aldığım neticeler, Dr. A r i s t i d e s M o n t e i r o nun aldığı neticelere tamamen uygun olduğundan, angine'lerin her nevinde - s p e c i f i q u e'ler müstesna - bu usulü tedavinin tatbikini bütün meslektaşlarıma tavsiye ederim.

Nekahet serumleriyle bulaşık hastalıkların tedavisi *

Çeviren : Dr. Remzi Gönenc
Ankara

1930 yılında S a m u e l D e u t c h bulaşık hastalıklara karşı nekahet seromu hazırlamağa başlamış, 1931 yılında müessesesini tamamlayarak işe başlamıştı. O sıralarda en ziyade salgın olan p o l i m i y e l i t hastalığı olduğu cihetle ilk defa poli miyelit geçirmiş hastalardan nekahet serumu alarak, hastalıkla savaşmak gayesini istihdaf ediyordu. Sonraları mevsime göre, muhtelif çocuk bulaşık hastalıklarına karşı nekahet serumları, koruyucu, ve tedavi edici alanda çalışılmağa başlandı. Az zaman içinde, bu usulün faydası görüldü. Her yerden fazla istek ve sipariş çoğaldığı için, müessesenin çalışması da büyüdü.

Bu yoldaki çalışma da yetmemiş, müessesenin genişlemesi için, çevresindeki resmi doktorlar ve sıhhi heyetlerin iştiraki de temin edildi.

Bu sayede, ilk defa 6,000 dolar sarf ile bir müessese meydana geldi. Müessesede kan vericilerden bir miktar kan alınıp, V a s s e r m a n ve K a h n teamülü için lâboratuvara gönderilir. Menfi çıkıp, frengili olmadığı anlaşıldıktan sonra, kanı alınarak serum hazırlanır. Nekahet serumu olarak kullanılacak olan serum, i n a k t i v e edilip B e r k f e l d süzgecinden geçirildikten sonra, temiz olarak 10-20 s.m. lik ampullere çekilir, kullanılmağa hazırlanır.

Nekahatte bulunanların serumları nasıl alınır:

Hastanede ve evlerinde bulaşık hastalık geçiren hastanın, hastalığa tutulduğunun 19 uncu günü, ve yahut hastalığı iyileşerek sıcaklığı bir hafta hali tabii de geçtikten sonra kanı alınır.

Her türlü temizlik ve şeraiti sıhhiyeye çok ehemmiyet veren doktorlar tarafından kan alınmaktadır.

Bulaşık hastalıklar hastanesinde, nekahat devresindenki hastalardan kan parasız alınır. Evlerdeki hastalara ise, 225 s. m. kn için (5) dolar verilmektedir. Kırmızı küreciklerin, ve hemoglobin miktarı tesbit edildikten sonra kan alınır. Bu tahliller yapılmadan alınmaz.

Hastane dışındaki bulaşık hastalık geçirenlerden kan alınması için, tabiî müdavi veya belediye ve hükümet doktorları tarafından müesseseye gönderilirler. Kan alınması muvafık ise alınır, değilse alınmaz. Hastaya nekahat serumunun insanıyete yaptığı iyilik ve hizmet anlatılarak, kendi isteği ile vermesi teşvik edilir, zorla kan alınmağa teşebbüs edilmez.

* The Modern hospital mecmuasından.

İndifai ve hummevi olan bulaşık hastalıklarda, nekahat serumunun çok ehemmiyet ve kıymeti vardır:

Hastalıktan dört ay geçinciye kadar, nekahatte olan kimselerin serumundan fayda görülmektedir. Hastalardan alınıp hazırlanan nekahat serumunda + 4 derece soğukta tutulmak şartile altı ay, hattâ bir yıl kadar istifade edilir.

Şimdi de serumu toz ve kuru olarak buzda dondurup, uzun müddet saklanıp istifade edilmesi için uğraşılıyor. Çünkü felci tifli p o l i m i y e l i t virüsü 20 yıl geçtiği halde, v i r ü l a n s'ının devam ettiği görülmüş, ve bu yoldan da faydalanmak çareleri araştırılmağa başlanmıştır.

Son zamanlarda Şikago'daki P o l i m i y e l i t epidemisinde, nekahat serumlarının çok fayda ve tesiri görüldü. P r e p a r a l y t i q u e devrinde, çok yaradığı tesbit edildi. Bunun faydasını takdir eden İlinius hükümeti, iki yıldanberi p o l i m i y e l i t nekahat serumu hazırlanması için teşriki mesai ile, müessesenin masraflarına iştirak etmektedir.

Yapılan birçok araştırma ve denemelerle, 20-30 s. m. kızamık ve su çiçeği serumu, hasta ile temas eden sağlamları koruduğu görülmüştür.

Serumun kızamık hastalarına da tesiri vardır; nekahat serumu hem vaki olarak, hem de hastalığı hafif geçirmek için şafi gibi tesir eder. Hastalığın meydana çıkmasından beş, altı gün sonra, yetecek kadar serum zerkedilirse, hastalık pek hafif geçer. Hattâ hastalığın dokuzuncu gününe kadar, yapılan serumdan çok fayda görülmüştür. 800 kızamıklı çocukta yapılan denemelerde, bir arada bulunan ve hastalığa henüz tutulmayan çocuklara, kızamık nekahetinde bulunanların serumunu, veya evvelce kızamık geçirmiş kâhil kimselerin normal serumunu zerketmekle, hastalıktan korunduğu görülmüştür.

Altı aylıktan üç yaşa kadar, iyi beslenmemiş zayıf çocuklarda, kızamık çok telefata verdiği için, bu usulle hastalıktan korumak imkânı vardır.

Bu yolda serumdan temin edilecek pasif muafiyet, 10-14 gün sürer. A t t e n u e edilmiş kızamık nekahetlisinin serumu ise, daha uzun ve aktif muafiyet verir. Hele çocuk hastane ve muayenehanelerinde, bir arada bulunan birçok küçük yavruların korunması için, bu usulden çok fayda görüldüğü muhakkaktır. Ş i k a g o'da iki çocuk hastanesinde, kızamık ve su çiçeği salgını sırasında, her hangi kâhil kimsenin serumu zerkedildikten sonra, salim çocuklara hastalık bulaşmadığı, hastalık salgını uzun sürecek olursa, serum zerkleri tekrarlanarak korunulabildiği görülmüştür. Ardı sıra birkaç kere serum tatbiki ile, allerjik bir hâdise de görülmemiştir.

Ş i k a g o'da çocuk hastanelerinde yapılan denemelerde, her on günde bir normal veyahut nekahetteki kimselerin serumu zerkedilerek, kızamık salgınında, sağlam çocukların korunduğu, tesbit edilmiştir. Seru-

mun koruyuculuğu kadar, şafi tesiri de vardır. Hastalığın ilk zamanlarında, 30 s. m. verit içine zerkedilmekle, hastalığın çok hafif geçtiği de görülmüştür. Kızıl için de yapılan denemelerde, evlerde kızıla tutulmuş çocuklarla bir arada bulunup hasta ile temas eden 800 çocuğa yapılan serum şiringalarile, ancak % 3 ünün kızıla tutuldukları, diğerlerinin tutulmadığı, müessesat ve hastanelerdeki çocuklarda yapılan denemelerde, 85 çocuğa serum yapıldıktan sonra, ancak % 5 inin kızıla tutulduğu, diğerlerinde olmadığı görülmüştür.

Serumların thérapeutique kıymetleri vardır: İntani hastalıkların ilk devirlerinde, verit içine zerkedilen serumların şafi tesiri vardır. Şiringa edilecek miktar, 20 s. m. den 100 s. m. e kadardır. Verid içine yapılan ilk şiringadan 24 saat sonra, sıcaklığın 2,5 derece, 48 saat sonra da, 3 derece düştüğü görülmüştür. Bahusus t o k s i h e m i ve ondan mütevellit tezahürlere karşı, çok iyi gelmektedir. Hastanelerde 800 ağır hasta üzerinde yapılan bu yoldaki tedaviden, çok önemli sonuçlar alınmıştır. Hususile bulaşık hastalıklardan ileri gelen ihtilâtatın, % 50 sinin önüne geçilmiştir. 6.000 kadar çok ağır, ve ihtilât yapması kuvvetle beklenen hasta üzerindeki denemelerden sonra, bu hakikat anlaşılmıştır. Aynı zamanda, tedavi maksadile nekahet serumu yapılmıyan, ve deneme için hastanede müşahede altında bulunan hastalarla yapılan mukayesede de, ihtilâtatın önüne geçtiği aşikâr olarak anlaşılmıştır.

Nekahet serumu ile tedavi edilmiyen, kızıla tutulmuş hastaların % 3,5 nefrit, serumla tedavi edilenlerde % 7 nefrit olduğu, diğer kızıla tutulmuş 800 çocuğun bir kısmına serum yapıldığında, ancak % 2 sinde nefrit ihtilâtı görülmüştür. Serumla tedavi edilenlerde ölüm nisbeti de azalmaktadır. 1932-1934 yılları arasında Ş i k a g o'da 26,611 çocuk kızıla tutulmuş, bunlar arasından % 1,57 sinde ölüm görülmüştür.

Aynı zaman içinde 773 kızılı çocuk, hastalığın ilk üçüncü gününde nekahet serumu ile tedavi edilerek, bunlar arasındaki ölüm nisbeti ancak % 0,5 olduğu anlaşıldığına göre, ölüm sayısını da azaltmaktadır. Çok ağır ihtilâtı olan, ve hastane tedavisi görmiyen kızıl hastalarına bile kâhil serumu zerkedilerek, iyileştiği iddia edilmektedir. Kızıl olmayıp ta bakteriyolojikman S t r e p t o c . H e m o l y t i q u e olan hastalara bile, kızıl serumunun iyi geldiği görülmüştür. Son zamanlarda, kızıl geçirmiş kâhillerden donneur olarak, naklüddem yapıldığında çok fayda görüldüğü yazılıyor.

Bunun ehemmiyetini takdir eden bazı doktorlar ve müessesat, muafiyet kanı vermek için donneur hazır bulundurmaktadırlar. Kabakulak hastalığında da, serumun şafi ve vaki faydaları görülmüştür. Hattâ o r c h i t e , a n s e f a l i t ihtilâtlarına karşı geldiğine dair, müşahedeler

bile vardır. Boğmaca öksürüğü serumunun da, vaki ve şafi kıymeti olduğu yazılıyor.

Birçok hastalıklara faydası dokunan, nekahet serumunu hazırlayan müessesenin büyümesini mucip olmuş, 1931 yılında 600 d o n n e u r'den alınan 100 litre kandan (40) litre serum ihzar edilmiş iken, 1934 yılındaki 1060 d o n n e u r'den alınan 285 litre kandan, 120 litre muhtelif serumlar hazırlanmıştır. Bu serumlar 5. 7,5 - 10 - 20 s. mikâplık ampullere konulmaktadır. 1931 yılında 1500, 1934 yılında ise 6.400 ampul dağıtılmıştır. 10.000 - 12.000 hasta, vaki ve şafi maksatlarla serumdan istifade etmişlerdir. Dahili verit şırıngadan fayda daha fazla olduğu için, 20-100 s. mikâplık serumlar daha çok kullanılmaktadır.

Serum zerkinde, fazla reaksiyon görülmemektedir. Yalnız bazılarında hafif kaşıntı u r t i c e r, bazılarında 1-2 derece sıcaklık artması gibi mühim olmıyan reaksiyonlar görülmüştür. Bu da gösteriyor ki, serumların hazırlanma ve tatbikinde, temizlik tekniğine çok dikkat edilmektedir.

Serum hazırlamak için teknikteki bazı mühim noktalar: D o n n e u r'den kan, yemek yedikten üç saat sonra alınmalıdır ki, tatbik edilen hastalarda reaksiyon yapmasın.

Hazırlanan serumlarda kızıl, kızamık, su çiçeği, yılançık, polimiyelit, kabakulak, nekahet serumlarıdır. Pnömoni, boğmaca, ansefalit, epidemik, nezle nekahet serumları da hazırlanıp tecrübe için dağıtılmıştır.

Müessese fıkara parasız, zenginlere de para mukabilinde serum dağıtarak başlı başına idare olunmaktadır. 20 santimetrelik bir serum 5 dolara satılmaktadır.

Not : Bulaşık hastalıklara karşı bulunan, yeni tedavi ve korunma çarelerinin, ne kadar değeri olduğu yakın bir zamanda daha güzel görülecektir.

Edebiyatı Tıbbiyede ismi geçen sendrom, afet, miyar ve sairenin mukabilleri

13

Çeviren : Dr. Nami GÖKSUN

DESTOT VE DLOREL (Kesri): Ökçe kemiğinin (calcaneum), kısmı kesri.
DEVE (nin hidatik kole peritoniyeti): Karaciğer hizasında bir kist hidatikin patlaması.

DEVE (nin accordéon (armonik) karaciğeri): Birkaç gün zarfında sönen karaciğer tümörü. Karaciğer hidatik kisti.

DEVERGİE (nin tüberküloid aknesi): Molluscum contagiosum.

- DEVERGİE** (nin tebeşiri **Herpesi**): İhmirari lüpüs şeklindedir, merkezi bir nedbe etrafında, dar, squameuse, kırmızı ve hali faaliyette bir saha mevcuttur.
- DEVERGİE** (nin **impetigo rodens'i**): Karhavi, nekrotik ve çiçeğe benzeyen akne.
- DEVİE** (Delili): Pins, Perret ve Devic deliline müracaat.
- DİCK** (Teamülü): Edimme içine binde bir kızıl toksininden 1/10 santimetre mikâbı zerkedilir. Müsbet teamül 4-6 saat sonra başlar. Kızıl alâmetidir.
- DİEUDONNE** (Vasatı): Müsavi miktarda fibrini alınmış kanla, % 50 nisbetinde normal potas lessive (mai kalevi). Bu halitadan 3 kısım; 7 kısım jeloz ile karıştırılır.
- DİEULAFOY** (nin müterakki ve şekli değiştiren (déformant) kemik iltihabı): (Paget kemik hastalığı) kelimesine müracaat.
- DİEULAFOY** (Delili): Hañcer saplanması benzetilen anı ve şedit veça, barsak veya midenin delindiğine delâlet eder.
- DİDAY** (Kanunu): Frengili bir cenin, meşime damarları vasıtasile frengiyi anhesine sirayet ettiremez, bunda birinci devir âfatı görünmeden, devrei saniye tezahüratı zuhûr eder.
- DİDAY VE FOURNIER** (Kanunu): Bir kadın gebelik esnasında frengili cenin vasıtasile frengiye yakalanabilir. (Habli frengi).
- DİTRİCH** samameleri: **bouchon**): Akciğer kangrenine musap hastaların balgamlarında münten hususî bir koku neşreden, bilhassa hamızatı şahmiye billûrlarını muhtevi sarı veya yeşilimtrak küçük hübeybî kitleler.
- DOGİEL** (Cüsematı): Edimmenin cüseymi: corpusculaire nihayeti asabiyesi.
- DONATH VE LANDSTEİNER** (Tecrübesi): Hastanın kırmızı kürecikleri yıkandıktan sonra, bir saat müddetle sıfır derecedeki, iki saat müddetle 37 derecedeki kendi serumile temas ettirilir. İştidadı hemoglobinuri vak'alarında şiddetli bir hemoliz görülür.
- DONDERS** (Hastalığı): Glokom.
- DONNE** (Cüsematı): Doğurma esnasında kolostrom derununda zuhûr eder.
- DONNE** (Miyarı): Amonyak ilâvesile, idrarda, cerahatin mevcudiyetini keşfe yarar.
- DONOVAN** (Tufeylinin cüseymi): Leishmania. Kalaazar âmili.
- DONOVAN** (Hastalığı): Aynı isimdeki basilden teşekkül eden karhai akile esthiomène.
- DOUGLAS** (Retci): Mehbiliî meai müstakimi retc.

- DOUGLAS (In iltiva veya kavsi):** Müstarazanın kısmı ulvisinin müstarazı hafesi. Mukariyeti aşağıya müteveccih inhina.
- DOUGLAS (iltivası):** Rahmii aczi ribat.
- DOUGLAS (iltivası):** Mesane ribatı halfisi. Mesaneden meai müstakime uzanan iltiva.
- DOUGLAS (Delili):** Retci Douglas'ın, derinden messile husule gelen son derece şedit veca.
- DOYERE (Colline) tepecikleri:** Sufeyhai müteharrikenin bir nevi.
- DRESSLER (Hastalığı):** Hemoglobinuri.
- DRIGALSKI VE CONRADİ (Vasatı):** Metil viyolesi ile ihzar olunur.
- DUBİNİ (Koresi):** İhtilâci nöbetleri ekseriyetle felçlerin takip eylediği, koma ve ölüm ile nihayetlenen elektrik koresinin bir nevi. Epidemik ansefalite merbuttur. Fransada bilhassa İtalyada çok nadirdir.
- DUBİNİ (Hastalığı):** Elektrikî kore, sar'a, miyokloni.
- DUBREUİTH (In münteşir kıhyi hidro adeni):** Boeck (lüpüs) kelimesine müracaat.
- DUBREUİLH (In Verrues telangicta'sı ve delili):** Mibelli (Anjiyokera-tom) kelimesine müracaat.
- DU CASTEL (Hastalığı):** Büsrevî karhavi balano postit.
- DUCHENNE ET SEULOGNE: (Hastalığı):** Şefevidi lisanii hançerevi felc.
- DUCHENNE (Hastalığı):** Tabès dorsalis.
- DUCHENNE (Delili):** Vilâdi kalça inhilâlinde (Luxatun Congenitale de la hanche), inhilâl eden taraf üzerinde durulunca, salim tarafın iltivayı ilyevisi daha aşağıda kalır.
- DUCHENNE (Delili):** İradî olarak bükülü duran saidi açmak isteyince, kolun gevşekliği (kurşun felci) ile tezat teşkil edecek surette, adalei müstelkiyei tavilenin bir ip gibi gergin olduğu görülür.
- DUCHENNE - ERB (Hastalığı):** Tarafı ulvi cezrinden başlıyan müzmin amyozofi; lesyon cerebral.
- DUCHENNE - ERB (Grup adalesi):** Adalei daliye, zatürre'sin, adudiyei kuddamiye ve müstelkiyei tavile.
- DUCKES (Tecrübesi):** Kanama müddetinin mesahası.
- DUCKES - FİLATOW (Hastalığı):** Dördüncü hastalık, kızıla müşabih
- DUCREY (Basili):** Karhai leyinenin koko basili.
- DUGUET (Delili):** Hümmayı şibih tifoda şiraülhanek ön süveykatının takarruhu.
- DUHRİNG (un herpetiform dermatiti):** Kaşıntılı ve kırmızı bir zemin üzerinde kırmızı küçük hüveysallar veya hüveysallı büsrevî küme-ciklerin teşekkülü.

- DUHRİNG** (in pityriasis maculata ve ciremata'sı): Gibert (pityriasis rosé) kelimesine müracaat.
- DUHRİNG - BROCCQ** (Hastalığı): Müvecca dermatit, eritematen ve infidai hicmelerle muttasıftır. Hattatavi, hüveysalı, fıkaavi, büsrevi ürtiker, şekillerini ve nüks nöbetlerini arzeder.
- DUKES** (Hastalığı): Dördüncü hastalık. Kızıla benzer rubeul.
- DUKE** (Tecrübesi): Kulak kanaması müddeti.
- DUKES - FİLATOW** (Hastalığı): Filatow kelimesine müracaat.
- DUKWORT** (Tüberkülleri): Fekki ulvide, esnahın haffei ünsiyesinde sol premoler ile, birinci molar arasında görülür.
- DUNCAN** (Hastalığı): Osteomalasi; hâd bir demnireelizasyon neticesi iskeletin yumuşaması.
- DUPLAY** (Anomalisi): Tabii eşhasın bir sülüsünde terkovanın nihayeti vahşiyesi omuz ucuna (acromion) kadar vâsıl olur, hattâ subluxatum acromio-claviculaire manzarası alacak derecede akromiyonu tecavüz eder.
- DUPUYTREN** (Kesri): Şazyenin, kâabın 5-6 santimetre ötesinden kesri. Kesarei ulviyenin nihayetindeki zaviyevî çıkıntı. Coup et hache de Bituytren.
- DPUYTREU** (Hastalığı): Sıfakı racinin tekemmüşü.
- DUPUYTREN** (In unk geniş flegmonu): Nahiyei rakabiyede husule gelen hâd ve münteşir sellülit.
- DUPUYTREN** (Kisesi): Hazı mesane ameliyesinden sonra mesanenin pansumanı. Mikoliç tarzındadır.
- DURAND** (Delili): Cuhuzu ayınlı guatrdada sesin ahenksiz ve boğuk oluşu.
- DURET** (Sendromu): Evramı dimagiye sendromu: Baş ağrısı, kaylar, baş dönmeleri, hissi ve zekâî teşevvüşler, nabız ve derecei hararetin tegayyürü, huleymede ozima, dimaği uyuşukluk.
- DUROZİER** (nin romatizmaî büyük kalbi): Romatizmaî ando miyo perikardit.
- DUROZİER** (Hastalığı): Eklik dessamesinin darlığı.
- DUROZİER** (Ritmi): Birinci sedanın sertliği, presistolik ranforsman ile müterafık distolik rulman.
- DUROZİER** (nin müzaaf nefhası): Şiryani fahziyi bir minna ile hafifçe tazyik edince, iştilen mütেকattı müzaaf fahzi nefha. Ademi kifayei dessama ebheride duyulur.
- DÜVERENY** (Kesri): Nütüü harkafii kuddamiî ulvinin kesri.
- EAGLETON** (Huracı): Tariki veai, veridi veya şiryani ile husule gelen dimağ huracı.
- EAGLETON** (Delili): Hâdbeviî muheyhi zaviyesindeki tümörlerin, mukabil tarafında amudî kanavatı nısıf daireviyenin izole areflektitütesi.

Hem verici hem de alıcıdan, birer santrfüj tübünün içine,

**Kan
transfüzyonu**

kuru bir iğne ile beşer santimetre mikâp kan alınır.

Tehassür ettikten sonra, nikel veya plâtin bir tel ile, camın kenarından pıhtı, her iki tüpten çıkarılıp alınır. Kuvvetli olarak, dakikada 2000-3000 devir ile santrfüje edilir. Üzerlerine, verici ve alıcı diye yazılmış olan tüplerden, bir pipet ile serum aktarılır. Serumun miktarı az ise *W e i c h a r d t - S a u g e r* ile alınmalıdır. Tehassüre iştirak etmemiş kan küreyvatı, şa'ri bir cam çubuk ile çekilir. 1-2 defa fizyolojik tuz mahlûlü ile yıkanır. 10 santimetre tülünde, 0,4 santimetre kutrununda, iki tüp alınır. Birisine vericinin, diğere alıcının serumundan, yarım veya birer santimetre mikâp konur. Şa'ri bir pipet ile yıkanmış küreyvayı hamra alarak, bunun üzerine ilâve olunur. Her iki tüpe konan serum, ve küreyvei hamra nisbetleri, aynı olmalıdır. Her iki tecrübe tüpleri güzelce çalkanarak, küreyvat serumun içine iyice dağıtılır. Süspansiyon açık kırmızı görünmelidir. Beş dakika oda hararetinde karanlıkta bırakılır. Sonra 1-3 dakika azami 1000 tur ile santrfüje edilir. Kısa sallantılar ile, tüpün dibine çökmüş olan, küreyvei hamra yukarıya çıkarılır. Eğer bu sallantıdan sonra, kü-

reyvat evvelki gibi iyice dağınık ve mütecanis kalmış ise, aglütinasyon olmamış, eğer birbirine yapışmış olursa, aglütinasyon olmuş demektir. Bu kanların sahipleri, birbirine verici olamazlar.

1 — Alıcı serum + verici küreyvei hamrası aglütine olursa = transfüzyon yapılamaz.

2 — Alıcı serumu + verici küreyvatı hamrası aglütine olmazsa = transfüzyon yapılır.

3 — Verici serumu + alıcı küreyvatı hamrası aglütine olursa = transfüzyon zaruret halinde yapılır.

4 — Verici serumu + alıcı küreyvatı hamrası aglütine olmazsa = transfüzyon yapılır. Üçüncü halde yalnız hayatın tehlikede olduğu, ve başka bir verici bulunamadığı takdirde, transfüzyon yapılmasına cevaz vardır. Maamafih yapanın tecrübeli olması, dikkatle yapması lâzımdır. Birinci halde, transfüzyon kat'iyyen kontrendikedir, yapılması meslek hatası sayılır.

iyi kapanabilir bir kabın dibine, bir tabak içine, 250 gram petrol

**Lâstik sondaların
uzun müddet
dayanması**

konur. Üzerine delikli bir levha konulup, üstüne lâstik sondalar yerleştirilir, bu suretle lâstik sondalar, uzun müddet bozulmadan muhafaza edilir.

Çeviren: **İbrahim Hanif Denker**

Cachets
Polyglandulaire

Thyroidine, Ovarine, Hypophyse
Obezite ipoglandulaire, tamıs yokluđu,
nörasteni rümatizmal

Terkibinin fenni ve dakikane surette intihap ve imali ile Kaşe
POLYGLANDULER emsalinin içinde mümtaz bir mevki kazanmıştır.

Günde 2-3 Kaşe alınır.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUARI

Türk Anonim Şirketi — İSTANBUL

Ampoules
Gluconat de calcium

10 % ayarlı mütedil calcium mahlülü

T Ü B E R K Ü L O Z

Lenfatizm — Umumi zafiyet ve calcium alıması icap
eden bütün hastalıklar

3, 5, 10 cc. lük ampullerde, verit dahiline şırınga edilir.

ŞARK İspençiyari Lâboratuari Türk Anonim Şirketi. Sirkeci — İstanbul

Cachets
O p o v a r i n e

Ovarine, Bioxyde de Manganèse, protoxalate de fer
K L O R O Z, G E N C K I Z L A R D A K İ A N E M İ N L E R,
A Y B A Ş I Y O K L U Ğ U, A S T E N İ

Günde 2—4 Kaşe alınır.

ŞARK İSPENÇİYARİ LÂBORATUARI

Türk Anonim Şirketi — İSTANBUL

ORTAKÖY
ŞİFA YURDU

Sahibi ve Direktörü:
Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu balkonundan denizin görünüşü

Müessese bilhassa nekahat devrini geçirmek ve istirahat etmek isteyenler için çok tavsiyeye değer.

Yatak fiyatları 2 liradan itibaren

Doğum ve kadın ameliyeleri, bir haftalık ikametle beraber 35 lira

Apandisit, fıtık, basur memeleri ve buna benzer ameliyeler

10 günlük yatak ücretile birlikte 40 lira

Telefon : 42221

KALSİTERAPİNİN
ENEYİ MÜSTAHZARI

TERKİBİ: 1/10 MUTEDİL TAAMÜLDE

GLUCONAT DE CALCIUM
MAHLULÜ

AMPUL

NÉO-CALCIUM

KALSİUM KULLANILMASI İÇAP EDEN HASTALIKLARDA

İstenildiği takdirde nümune ve edebiyat gönderilir.

ŞİFA ECZANESİ

CEMAL EMDEN-KAYSERİ

A M A B A L A J

5 C. C. 10 AMPUL

10 C. C. 5 AMPUL

Ayrıca 25 Ampullük kutular

inci Kolonyası

*Kolonyaların
en âlâsıdır.*

Dr. İhsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek te'sirli ve taze aşıdır.

İstafilokok aşısı

Acne, furunculose, abce, koltuk altı çıbanı ve cilt hastalıklarına karşı pek faydalı bir aşıdır.

Karışık tifo aşısı

Tifo ve para tifo hastalıklarına tutulmamak için te'siri pek kuvvetli muafiyeti pek emin bir aşıdır.

Tifobil

Ağızdan alınan tifo aşısı

WASSERMANN TEAMÜLÜ İÇİN ANTIGENE

Pek hassas, ayarı pek sabit, kıymeti bir antijendir.

Hepsi hükümet tarafından kontrol edilmiş ve resmî müsaadesi alınmıştır.

Dr. İhsan Sami bakteriyoloji laboratuvarı, Divanyolu — İstanbul

Biomalz

Almanyanın Mayi halinde en meşhur Malt hulâsası

A. B. cinsinden pek çok ve C. D. cinslerinden de kâfi miktarda vitaminleri ve tereyağının ihtiva ettiği Vitaminin 100 mislini havidir.

Malt şekeri (Maltose) ile, Üzüm şekeri (Clucose) ile yapılmıştır.

BIOMALZ Simple.

BIOMALZ à la Glycérophosphate de Calcium

BIOMALZ à l'Huile de foie de Morue

BIOMALZ Ferrugineux

BIOMALZ à la Lécithine

BIOMALZ Memedeki çocuktan köşedeki ihtiyara kadar hayat ve kudret verir.

BIOMALZ Midede pek kolay erir; arpa maltı kan yapar.

BIOMALZ Verem tedavisinin ciddi bir yardımcısıdır.

BIOMALZ Gebelik ve doğumda kadının kuvvetini muhafaza eder.

BIOMALZ Kadınlara ay başlarında ve inkıtai tamsta, mukavemet bağışlar.

BIOMALZ Diş çıkaran çocuklarda, raşitizmde ve sair kemik hastalıklarında harikalar yapar.

BIOMALZ ın balık yağı şekli çocuklar tarafından bal gibi seve seve yenilir.

HER ECZA DEPOSU VE ECZANEDE BULUNUR.

POLİKLİNİK

Asrî Türkiye ve Tababet *

Pr. Dr. Linser - Tübingen

«Harpten evvel Türk idaresi» kelimesi, sivilizasyonsuz ve pislik ile beraber ahalinin lâkaydisini anlatırdı.

Harp sonunda dahi, orduların fena talihlerini Kafkas ve Arabistan hududlarında gördük. Buralarda yalnız salgınlardan dolayı büyük büyük ordular mahvolmuş, binlerce insan beyhude yere Tifüs, Çiçek, Kolera ile ölüme mahkûm olmuştur.

1910 senesindenberi, Türkiyenin daima harp halinde olduğu unutulmamalıdır. İstanbuldaki «Babiâlinin» sıska cephesi arkasında, halkın yaşamak için enerjisi olduğunu kimse anlamamıştır. Ta ki harpten sonra görüşü keskin, mümtaz bir şahsiyet olan M u s t a f a K e m a l Paşa bu enerjiyi uyandıрмаğa, ve onu vatan için faydalı yapmağa muvaffak olmuşlardır.

G a z i harpten sonra dahi, dahili bir takım ıslahata saik olmuşlardır. Bu meyanda sıhhati umumiyeye tallûk eden ıslahat bizi bilhassa enterese eder. Sıhhiye Vekili «mektep tababeti» nden menşeyini almıştır. Askerî doktor olarak Gülhanede Alman profesörlerin talebesidir. Sulh halinde dahi, salgınlar Türk halkının en büyük düşmanı olduğunu tecrübe göstermişti. Bundan 40 sene evvel Abdülhamit zamanında, andemik frengi Anadolu halkı arasında büyük tahribat yapar, bu halkın tevellüdatını yıpratırdı. Alman ilim adamları bilhassa Prof. Dr. D u h r i n g senelerce bu tahribatı mütalea, ve çok iyi sonuçlu bu memleket içinde meccanî dispanserler tertip etmişti. Bugün bu tedavi yurtları epeyce fazlalaştırılmış ve

* Bu yazıyı değerli Profesör H u l ü s i B e h ç e t'in çıkarmakta olduğu, D e r i H a s t a l ı k l a r ı v e F r e n g i K l i n i ğ i A r ş i v i'nden naklediyoruz. Pr. L i n s e r bu makale ile birlikte mezkûr mecmuaya bir de mektup göndermiştir. Bu mektupta diyor ki:

«Sizce ieffen, Münchner medizinische Wochenschrift - te neşrettiğim, ufak bir seyahat raporu gönderiyorum. Bu yazımda Prof. Dr. D u h r i n g Paşanın birinciteşrin 1934 tarihinde yapmış olduğu tebliğden bahsedilmektedir. D u h r i n g Paşa ile temas ettim; beyanatı Türkiyenin bundan 30-40 sene evvelki ahvaline raci olduğumu söylemeğe mecburum. D u h r i n g Paşa bunu vazih bir surette tesbit ve bugünkü mükemmel olan vaziyet ile mukayese etmeğimi rica etti. Böyelece fark daha bariz bir şekilde göze çarpar ve terakkinin büyüklüğü daha ziyade tenevvür eder.»

Poliklinik

mütehassıs ellere tevdi edilmiş bulunmaktadır. Birçok hastahane ve dispenser gezdim ve kanaat getirdim ki frengiye müptelâ olan hastaların adedi, diğer memleketlerinkinden fazla değildir.

Bir takım vilâyetleri veya kazaları istilâ eden andemik bir frengi, bugün hiç yoktur. Evvelden epeyce bulaşmış olan Karedeniz sahillerindeki vilâyetlerin büyük bir kısmı temizlenmiştir. Hakeza hastahanelerde bundan 40 sene evvel D u h r i n g'in gördüğü, ve son tebliğinde izah ettiği cilt ve kemiklerde muahhar ağır tezahürata tesadüf edilmiyor. Kullanılan ilâçlarla frenginin hakikaten şifa bulduğu ve muarızlarımızın dediği gibi «vücudun içlerine doğru isal» edilmediğini tesbit için dahi, Türkiye pek müsait bir sahadır. Müslim ve Budist memleketlerde, Sibiryâ, Asya ve Afrikanın içerilerinde muahhar frenginin asabî tezahürat yapmadığı hakkındaki eski iddia doğru değildir.

Her halde tecrübe göstermiştir ki, mektep tababeti esaslarına uygun Frengi Mücadelesi Türkiye'de bu hastalığın şeklini büsbütün değiştirmiştir: tahripkâr, ağır D u h r i n g şekilleri yerine, bugün Türkiye'de frengiyi, memleketimizinkinin aynı şekli gösteriyor. Ve bu mükemmel muvafakiyetin aşağı yukarı on sene zarfında ve tecrübe görmüş hekimlerin küçük adedine rağmen elde edilmesi, şayanı hayrettir.

Türkiye'deki cüzamlıların adedi 1000 kadardır. Hususî bir L e p r o s o r i u m oluncaya kadar, hastalar İstanbul asabiye kliniğine alınmışlardır. Fakat bu yatırılan hastalar bilcümle cüzamlılar değildir.

Çiçek hastalığına karşı aşı, Alman usulü gibi mecburî olduğu zaman-danberi hastalık sönmüştür. Gezdiğim bilcümle hastahanelerde, hiçbir çiçek hastası görmedim.

Gerek çiçek aşısı, gerekse bilcümle diğer aşı ve serumlar ve bilhassa kuduz aşısı, Ankara müessesesinde hazırlanmaktadır.

Türkiye'de sıhhi tedbirlerin en göze çarpan biri, Malaryaya karşı olanıdır. Beş sene evvelsine kadar, memleketin büyük büyük sahaları, bilhassa Karadeniz ve Akdenize dökülen nehirler yakınında, Samsun, İzmir, Adana havalisi, hattâ Ankara bile pek bulaşık idi. Vekil R e f i k hususî komisyonlar tertip etmiş, bataklıklar kurutulmuş, ratıp sulara gaz, krezol ve saire dökülmekte, Kinin ile Profilâksi yapılmaktadır; bu suretle bugün Ankarada sıtma tamamen sönmüştür, denilebilir.

Harp esnasında hummavî hastalıklar, binlerce insanın ölümüne sebep olmuştur. Llekeli humma Kafkas cephesindeki Rus ve Türk ordularını ataletle mahkûm etmişti. Arabistan cephesinde asıl büyük düşman tifo idi. Türkiye'nin hemen her tarafında tifo ve paratifo mihrakları vardı. Bunların büyük bir kısmı zail olmuştur, çünkü şehirlerin asrı su kanalizasyonu var, köylerdeki kuyular kontrole tâbidir. Hayvanî tufeylâtın mevcudiyeye-

tine rağmen lekeli hummaya hemen hemen hiç tesadüf edilmemektedir. Ufak hayvanlar, sabırlı ve alışmış olan yerliler için büyük bir taciz teşkil etmezler. Bu hayvancıkların zehirine karşı, kâfi derecede bir muafiyet husule geldiği içindir ki, tahtakurusu, bit, pire ısırmasından sonra, ciltleri üzerinde hemen hemen hiç bir teamül gözükmez.

Mekteplerde çocuklara tufeylâta karşı müdafaa öğretiliyor. Bu çocuklar mektebe temiz, yeknesak gömlekle gelmeğe mecburdurlar ve Parazitoloji kendi başına bir ders teşkil eder.»

Efganistanda çalışan meslekdaşlarımız

Efganistanda Tıp Fakültesi reisi bulunan, Tıp Fakültemizin sabık cilt ve frengi dersleri hocası Pr. Bay H a s a n R e ş a d, Kâbil fakültesinin yeni sınıflarına Türk doktorlarından hoca temini için, memleketimize gelmiştir. Değerli profesörün bu münasebetle yaptığı beyanatı Cumhuriyet gazetesi «Efganistanda Türk elile yaratılan tababet» başlığı ile neşretmiştir. Ulusumuza ve Türk hekimliğine şeref veren, meslek arkadaşlarımızın bu güzel çalışmalarını sevinçle sahifelerimize naklediyoruz:

«Efganistana muvazzaf olarak ilk giden Türk doktoru operatör M ü n i r'dir. Meşrutiyetin ilânından iki sene evvel Kâbile gelen bu zat, Efgan ordusunun tababet işlerini asrileştirmiş ve tanzim etmiştir.

1911 senesinde Berlinde kendisile görüşmüştüm. O zaman Efganistanın hükümdarı bulunan E m i r H a b i b u l l a h H a n tarafından Almanyadan cerrahi ve tıbbî alât ve levazım almağa memur edilmişti. Mumaileyh Efganistanda tam on sekiz sene çalışmıştı. Vücuda getirdiği asri hastane bugün Kâbilin askerî hastanesini teşkil ediyor. Beş sene evvel Türkiyeye dönmüş ve bir sene evvel irtihal eylemiştir. Efganistana geldiği zaman herkesin merhumu derin bir hürmet ve minnetle yadelediğini işittim.

Operatör M ü n i r Efganistanda birçok sıhhiye memuru ve eczacı yetiştirmiş ve orada asri tababetin temelini atan bu gayretli Türk operatörü olmuştur.

Operatörden sonra Efganistana gelen Türk tabibi doktor F a h i m a n dır. Mumaileyh kendi hesabına Kâbile gelmiştir ve hâlâ hususî muayenehanesinde çalışır. Üçüncü Türk doktoru Amanullah Han zamanında saray doktoru olarak davet olunan doktor R ı f k ı'dır. Efgan hükümdarının ricası üzerine hükümet tarafından intihap edilerek gönderilmiştir. Trablusgarp'te ve Türkiyenin birçok yerlerinde takdire lâyık bir surette çalışan doktor R ı f k ı, Efganistanda dahi kendi vatanı gibi can ve gönülden ve yorulmak bilmez bir gayretle çalışmaktadır. Bu suretle hüküme-

tin ve halkın büyük itimadını kazanmıştır. Doktor R ı f k ı, kendisinden sonra gelen Türk doktorlarına hem yol açmış, hem de bunların muvaffakiyeti için müsait ahval ve şerait yaratmıştır. Padişahın hususi doktoru olduğundan, yeni gelen arkadaşlarına delâlet ve rehberlikte bulunmuş ve himayelerine, teşviklerine de sebep olmuştur.

Skiz senedenberi Efganistanda çalışıyor, hâlâ oradadır. Mumaileyhten sonra gelen Türk doktoru emrazı dahiliye mütehasısı doktor R e b i i

Tıp Fakültesi profesör ve talebelerinden bir kısmı, profesörler soldan sağa doğru: Zühtü, Meşrute Ömer Şevket, Rifkı, Fakülte reisi Hasan Reşad, Ömer Şevket, Tevfik Halil, Nurulhamd Han (Efganlı)

H i k m e t'tir. İktidar ve gayretile kendisini çok sevdirmiştir. A m a n u l l a h H a n'ın sukutundan sonra Türkiyeye dönmüştü. Fakat çok iyi nam bıraktığından N a d i r Ş a h tarafından ikinci defa Efganistana davet edilmiştir.

A m a n u l l a h H a n zamanında Efganistana gelen Türk doktorlarından biri de sefarete memur göz tabibi doktor F u a t'tir. Efgan hükümetinin iltiması üzerine doktor F u a t aynı zamanda Efgan hastanelerinde de çalışmıştır.

Bu üç doktor küçük sıhhiye memuru yetiştiren bir mektep yapmışlardır. Bu mektep iki senedenberi randımanını veriyor. Bu talebe küçük birer doktordurlar. Müstacel tedavi ve ameliyatı yaparlar. N a d i r Ş a h zamanında ilk davet olunan Türk doktoru profesör H a s a n R e ş a t'tir.

Mumaileyh daha Bombaya yeni gelmişken Nadir Şahın şhadeti vaki olmuştur.

Türk doktorlarının vücuda getirdiği mekteplerden biri de Ebe mektebidir. Şimdi mevcut talebesi 35 tir. Mezun olan 18 talebe memleketin muhtelif mahallinde çalışıyor. Kâbilde bir kadın hastanesi vardır. Vilâdethane de buraya tâbidir. Müracaat edenlerden hiçbir ücret alınmaz. Halk gittikçe bu müesseseye rağbet ediyor.

Kâbilde Türk doktorlarından kimyager Ö m e r Ş e v k e t tarafından tesis edilmiş bir eczacı mektebi de vardır. Bu sene ikinci sınıfı başlıyor. Doktor R ı f k i'nin himmetile bir de asrî ve büyük bir eczane tesis edilmiştir. Faaliyete başlamak üzeredir. Asrî makinelerle mücehhez olduğundan ampul bile yapacaktır. Tababette çok lâzım olan ispirtonun hariçten celbi zor ve masraflı olduğundan bir de ispirto fabrikası yapılıyor. Bu suretle günde 500 litreye kadar ispirto elde edilecektir.

Efganistanda ayak tedavisi için, muhtelif yerlerde dispanserler tesis edilmiştir. Doktor R ı f k i'nin namına izafetle erkeklere mahsus bir sanatoryom yapıldı. Kadınlar için de diğer bir sanatoryom tesisi tasavvur olunuyor.

Türk doktorlarının kazandığı itimat üzerine halk artık mütetabiplere kıymet vermiyor. Bilhassa Tıp Fakültesinin tesisi halkı asrî tababete karşı ısındırmıştır. Bir taraftan hükümet gayri fennî vasitalara müracaat eden eski tabipleri ve kabileleri icrayı sanattan men ediyor.

Türk doktorları memleketin umumî sıhhatile alâkadar işlerde dahi rey ve fikirleri, sây ve gayretleriyle mühim rol oynuyorlar. Esasen doktor R e b i i H i k m e t'le doktor F u a t doğrudan doğruya Efgan Sıhhiye Nezaretine tâbidirler, diğerleri Maarif Nezaretine merbutturlar.

Sıhhiye Nezaretinin büyük meclisinin on beş günde bir yaptığı içtimalara Maarife tâbi Türk doktorları iştirak ediyorlar. Memleketin sıhhi ihtiyaçları burada görüşülmekte ve icap eden tedbirler kararlaştırılmaktadır. Askerî hastanelerdeki doktorların çoğu Hindli müslüman tabipleridir. Bunlar da sıhhiye meclislerinde hazır bulunuyorlar.

Efgan hükümeti yukarıda saydığımız müesseseleri ve Tıp Fakültesini ve buna merbut lâboratuvarları kâfi bulmamaktadırlar. Bütün lâboratuvarları ve enstitüleri bir arada toplıyarak yeni bir tıp fakültesi vücuda getirmeğe hazırlanıyor. Bunun tesisi için devletin hazinesinden verilecek azim tahsisattan başka Efgan hükümdarı M u h a m m e d Z a h i r Ş a h bir buçuk milyon ve sadriazam yarım milyon rubye teberru ettiler. Bu müessese iki sene içinde ikmal edilecektir.*

Konferanslar

Sıhî konferanslar — Eminönü Halkevi kış mevsimi için, yirmi konferans tertip etmiştir. Bunlardan altısı, içtimai Yardım şubesi namına meslektaşlarımız tarafından verilmektedir.

20-120935 cuma Doç. Dr. Kâzım İsmail: Bugünkü hekimlik. 17-1-936 cuma Dr. Osman Şerafettin; Salgın hastalıklarla savaşın, nüfus çoğalmasındaki önemi. 14-2-936 cuma Prof. Dr. Kadri Raşit: Çocukları geçici hastalıklardan koruma. 13-3-936 cuma Dr. Ahmet Asım Onur: Analık hıfzıssıhhası. 10-4-936 cuma Dr. Etem: Veremden koruma. 21-4-936 cuma Prof. Dr. Fahreddin Kerim: İnkılâp psikolojisi.

Pr. Gougerot — Paris Tıp Fakültesi dermatoloji hocası Pr. Gougerot gelecek eylülde İstanbul'a gelerek Üniversitemiz konferans salonunda, frenginin en son tedavi şekli ile dermatolojinin modern tedrisatı hakkında iki konfreans verecektir.

KURULTAYLAR

Üçüncü mntaka Etibba Odası Başkanlığından:

Romada toplanacak olan Dördüncü Arsulusal pediatri kongresi hakkında odamıza gönderilen sirküleri üyelerimizin iştirak etmeleri için neşrediyoruz:

Dördüncü Arsulusal Pediatri Kongresi

Roma 1936

Saygıdeğer meslektaş;

İcra komitemiz, muhtelif memleketlerin Pediatri mütehassısı meslektaşlarımız tarafından gösterilen arzu üzerine, ve muhtelif milletlerin Pediatri şubeleri tarafından gelmiş olan cevaplar nazarı dikkate alınarak - gayri melhuz ahval zuhûr etmezse - Arsulusal Dördüncü Pediatri kongresinin Romada 1936 eylülünün son günlerinde toplanmasına karar vermiştir.

Tebliğat yapmak isteyenlerin, tebliglerine yer ayırmak, muhtelif resmî lisanlara tercemeleri yapılmak üzere, kısa bir hulâsaları ile beraber, yazılarını 30 nisan 1936 ya kadar göndermeleri rica olunur.

Müellifler için, ayrılmış olan yazı miktarları aşağıda gösterilmiştir.

a.) Raportörlerin her biri için, takriben 2000 kelimeye muadil olmak üzere 12 sahife.

b.) Korapottörlerin her biri, veya intihap edilen hatiplerin her biri için, takriben 600 kelimeye muadil 3 sahife.

c.) Münakaşaya konulmuş olan mesailin müellifleri için, takriben 400 kelimeye muadil iki sahife.

d.) Münakaşaya iştirak edecek olan hatiplerin her biri için, takriben 100 kelimeye muadil yarım sahife.

Kongrenin mufassal programı, alâkadar meslektaşlara tebliğ edilmek üzere, vaktinde gönderilecektir.

Reis

Porf. L. Spolverini

Türk Tıp Encümeni — Türk Tıp Encümeni senelik toplantısını yapmış, kongre başkanlığına Pr. N u r e d d i n B e r k o l v e kâtipliklere doçent S ü h e y l Ü n v e r v e M u z a f f e r D i l e m r e seçilmişlerdir. A t a t ü r k'e, General İ s m e t İ n ö n ü n'e, Kamutay Başkanı Bay M u s t a f a A b d ü l h a l i k'e ve Sağlık Bakanımız Pr. Bay R e f i k S a y d a m'a, kurultayın saygılarını bildiren tel yazıları çekilmesine karar verilmiştir.

Bundan sonra idare heyetinin bir senelik çalışma raporu okunmuş, bu rapor mütefikan kabul edilmiş «T ü r k T ı p E n c ü m e n i» isminin «T ü r k T ı p A k a d e m i s i» olarak değiştirilmesine, ve nizamnamede lüzumlu olan tadilatın yapılmasına karar verilmiştir. Pr. K a d r i R a ş i d'in geçen sene yaptığı teklif mucibince, iki senede bir defa ilmi eser yazan meslektaşlar arasında müsabaka açılarak, birinciye A k a d e m i n ü k â f a t ı verilmesi hususunda, yeni nizamnameye icap eden maddelerin konulması kabul edilmiştir.

Bundan sonra yeni sene için idare heyeti intihabı yapılmış, birinci ve ikinci reisler tekrar seçilmelerini arzu etmediklerinden, birinci başkanlığa Bay Pr. A k i l M u h t a r, ikinci başkanlığa Pr. A b d ü l k a d i r, genel kâtipliğe F a h r e d d i n K e r i m G ö k a y, veznedarlığa Pr. N i y a z i İ s m e t G ö z c ü, kitap muhafızlığına Pr. S a l â h a t t i n, celse kâtipliğine Pr. A l i E s a t seçilmişlerdir. Bundan sonra T ü r k T ı p A k a d e m i s i Etibba Odasında her ayın ikinci ve sonuncu çarşamba günleri saat 16,30 da olmak üzere, ayda iki defa toplanacaktır.

Yeni idare heyetini tebrik eder ve muvaffakiyetler dileriz.

Onuncu Arsulusal Cerrahî Kurultayı — 31 birincikânun 935 de Kahirede toplanan O n u n c u A r s u l u s a l C e r r a h i K u r u l t a y ı n'a Üniversitemizden doçent operatör K â z ı m İ s m a i l G ü r k â n ve Pr. T e v f i k R e m z i, Sıhhiye Vekâletinden Ö m e r V a s f i ve serbest olarak ta operatör E m i n iştirak etmişlerdir.

Kongre beş gün devam etmiş, p a r a t h y r o i d e cerrahisi, katani s y n p h a t i q u e cerrahisi, c o l o n cerrahisi, B i l h a r z y o z mevzuları üzerinde görüşülmüştür.

Türk heyetinin delegesi K â z ı m İ s m a i l idare heyeti azalığına alınmış ve müzakerata iştirak etmiştir. Murahhaslar Mısırdaki izah edilmiş

ler; ehramları, Nili gezmişler, şereflerine müteaddit ziyafetler verilmiştir. Haber aldığımızı göre gelecek kongre üç sene sonra Viyanada toplanacak, ameliyattan sonra hilti bozukluklar, etraf gangrenleri ve ree neoplasmalarının tedavisi mevzularını müzakere edecekler.

Gelecek kongreye Amerikalı M o t t a s reis, Alman S a u e r b r u c h ikinci reis intihap edilmiştir.

Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım Cemiyeti Kongresi — Türk Hekimleri Dostluk ve Yardım Cemiyeti kongresi, Bay Muallim N e ş e t O s m a n'ın başkanlığında toplanarak genel kâtip bakteriyoloğ Bay F e t h i E r d e n senelik raporu okumuş ve geçen sene azadan vefat edenlerin hatıralarını taziz için bir dakika ayağa kalkılmıştır.

Bundan sonra kongre başkanlığına General A l i ve kâtipliklere operatör K â z ı m İ s m a i l G ü r k a n ve Pr. A l i E s a t, Dr. R a u f ve Dr. N a z m i seçilmişlerdir. A t a t ü r k e, Başbakan General İ s m e t İ n ö n ü'n'e, Meclis Başkanı Bay A b d ü l h a l i k'e, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Pr. Dr. Bay R e f i k S a y d a m'a kongre azasının saygı ve tazim hislerini bildiren, birer tel yazısı çekilmesine karar verilmiştir.

Bay Dr. S ü k ü t i K e ç e c i, idare heyeti raporunun nizamnamenin dokuzuncu maddesi mucibince kongre heyeti seçildikten sonra okunmasını, bakteriyoloğ Bay İ h s a n S a m i, Cemiyetler Kanunu mucibince iki hesap müfettişi seçilmesi hakkında, nizamnameye bir fıkra ilâvesini istemiştir.

Bay Dr. Sükûti Keçeci, son defa cemiyete giren aza listesi okunduğu zaman bu meslektaşların cemiyete yalnız sigorta için girdikleri anlaşıldığını, raporda da bildirildiği gibi, cemiyetin bir sigorta teşekkülü haline getirilmesinin daha faydalı olacağını söylemiştir.

Dr. S ü r e y y a K a d r i, vergi işinde Etibba Odası sayın idare heyetinin, hususile başkan N i y a z i İ s m e t G ö z e ü'nün hükümetimizin noktai nazarile hekimlerimizimizin vaziyetini çok güzel telife muvaffak olarak, her hekimin şükran hislerini kazandığından, raporda kendilerine teşekkür edilmesini, Etibba Odasında yapıldığı gibi, elden verilen veya posta ile gönderilen para için tahsil ücreti verilmemesini, masrafların azaltılmasını, ihtiyat sigorta taksitlerine faiz alınmasını, senelik aidattan kalmış borçların kasa hesabının alacak hanesinde gösterilmesini, nizamnamenin on dördüncü maddesi mucibince gelecek seneler için bir bütçe yapılmasını, Etibba Odasının teşekkülünden sonra meslekî vazife pek mahdut mesaiye inhisar ettiğinden, azadan bir çoklarının ileri sürdükleri gibi cemiyetin yalnız sigorta ile meşgul olmasını, daha doğru bulduğunu söylemiştir.

Bay Pr. N a z ı m Ş a k i r, geçen sene vermiş olduğu raporda da dediği gibi, cemiyetin bir kooperatif açmasını, ucuz kitap getirilmesini, has-

ta komisyonculuğunun önüne geçilmesini, çalışmayacak derecede hasta azaya karşılıksız yardım yapılmasını ve bunlar için bir yurt açılmasını teklif etmiş, ve kasa hesabında mevcut olduğu görülen 2025 liranın az olması sebebiyle bu paranın artırılmasını söylemiştir.

General Pr. T e v f i k S a ğ l a m, Etibba Odasının kuvvetlendirilmesi hakkında Dr. S ü r e y y a K a d r i'nin ileri sürdüğü fikirlerin çok yerinde olduğunu, Pr. Bay N a z ı m Ş a k i r'in teklifleri dikkate lâıyk olup, hakikaten Dostluk Cemiyetinin mütarekenin acı günlerinde merhum General Pr. A s a f D e r v i ş'in evinde Türk hekimleri arasında bağıllık yaratmak için kurulduğunu, Cemiyetin Etibba Odasının teşekkülü hususunda gösterdiği mesai ile sigortasının muvaffak olduğunu, Dostluk Cemiyetinin de kendine mahsus bir takım mesleki vazifeleri bulunduğunu, bir kısım azanın yalnız sigorta için girmelerinin mesleki çalışmayı durdurmamasını, bir komisyon teşkili ile program yapılarak hekimlerin kazancı, büyük şehirlerdeki hekim vaziyeti hakkında tetkikat icrasile istatistikler yapılmasını, malûl ve hasta hekimlere karşılıksız yardım çok lüzumlu olmakla beraber bu işlerin ancak yüksek bir sermaye bulunduğu takdirde başarılabileceğini söylemiştir.

Bay Dr. H a l i t T e k i n, son zamanlarda hekimler arasında rekabetten ileri gelen hâdiselerin, hekimlik gibi yüksek bir meslek için hiç te arzu edilmeyecek neticeler doğurabileceği cihetle, mesleki cemiyetlerce bu gibi vak'aların ehemmiyetle gözönünde bulundurulmasını ileri sürmüştür.

Bay Dr. Ö m e r L ü t f i, Dostluk Cemiyetinin devamlı olarak mesleki işlerle alâkadar olması lüzumundan bahsetmiştir.

Pr. Dr. Bay A l i E s a t, Pr. N a z ı m Ş a k i r'in dediği gibi, cemiyetin mesleki işleri esas vazife olarak kabul etmesini, hekim ailelerine yapılan sigortadan başka, hasta ve malûl azaya da karşılıksız yardım edilmesini teklif etmiştir.

Bay Dr. N a z ı m H a m d i D u m a n, cemiyetin kurulduğu gündenberi yalnız hekim ailelerine yardım ile kalınmamasını istediğini, hasta ve malûl azaya yardımın bu gibi cemiyetlerin en mühim vazifesi olduğunu, şark şimendifer kumpanyası amelesi arasında yapıldığı gibi her azadan ayda bir lira toplanmak suretile karşılıksız bir yardım sandığı kurulmasını söyledi.

Yapılan sorgulara idare heyeti namına cevap veren genel kâtip bakteriyolog Bay F e t h i E r d e n, bakteriyolog Bay İ h s a n S a m i'nin teklifi mucibince, hesap müfettişi seçilmesi hakkında nizamnameye bir madde konulmasını, sigorta masraflarının çokluğu hakkında Dr. S ü r e y y a K a d r i'nin ileri sürdüğü fikirler doğru ise de, taksitlerini vaktinde vermeyen azaya gönderilen taahhütlü mektuplardan ileri gelen bu mas-

rafları azaltmak imkân dahilinde olmadığını, Pr. Bay N a z ı m Ş a k i r'in çok faydalı olan güzel teklifleri hakkında idare heyetinin geçen sene incelemeler yaptığını, fakat tatbika imkân bulamadığını, her hangi bir husus hakkında umumî heyet ne şekilde karar verecek olur ise, idare heyetinin de o şekilde hareket edeceğini söylemiştir.

Neticede meslekî bir program hazırlamak üzer ePr. N a z ı m Ş a k i r, Dr. O m e r L ü t f i E t i, ve Pr. A l i E s a t'tan mürekkep bir komisyon ayrılmış, bundan sonra gizli rey ile idare heyeti seçimi yapılmıştır. Mualim Bay N e ş e t O s m a n, Pr. F a h r e d d i n K e r i m, bakteriyoloğ F e t h i E r d e n, urolog A l i E ş r e f, Dr. Z i y a N u r i, Dr. N a z m i ve Dr. T e v f i k idare heyetine, operatör Bay K â z ı m İ s m a i l G ü r k a n, Pr. T e v f i k R e c e n, Dr. Ö m e r A b d u r r a h m a n yedek azalıklara seçilmişler ve toplantıya son verilmiştir. İdare heyetine seçilen meslek arakadaşlarımızı tebrik ederiz.

Nizamnamenin on altıncı maddesi mucibince her sene kongrede seçilen haysiyet divanı intihabı yapılmamıştır. Yalnız icabında toplanan bu heyetin içtimalarına 929 senesindenberi lüzum hâsıl olmamıştı.

Sayın idare heyetinin bu sene okumuş olduğu raporda deniliyor ki:

«Eski nizamnameye nazaran cemiyetin her ay umumî bir toplantısı vardı. Fakat cemiyetin her ay toplanması dolayısıyla içtimalara az azanın iştirak ettiği görülüyordu. Esasen Etibba Odasının teşekkülünden sonra, mesleğe ait birçok işlerin Etibba Odasına devrolması hasebile cemiyetimize mahdud mesai kaldığı için iki ayda bir toplantılar yapmanın daha faydalı olacağı kanaati hâsıl oldu, ve nizamnamenin o maddesi ona göre tadil edildi.»

«Nizamnamenin tadil keyfiyeti 3-4 ay sürmüştür. Bu 3-4 ay içinde nizamname tadili vesilesile cemiyette çok faydalı münakaşalar yapılmıştır.

Cemiyetin mahdud, dar bir çerçeve içindeki mesaisini muvafık bulmayan bazı meslektaşlar çok faydalı tekliflerde bulundular. Bu teklifler hakikaten çok cazip ve faydalı olduğu için bu hususta birçok münakaşalar yapılmış ve tatbik edilebilip edilemeyeceği hakkında tereddüt hâsıl olmuştu. Doktorların istifadelerini mucip olacak olan bu teklifleri idare heyetiniz hepsini ayrı ayrı not etmiş, bunların hakikaten yapılabilip yapılamıyacağını tetkik etmiştir.»

«İdare heyetiniz bütün bu teklifleri inceden inceye tetkik etmiş, hangilerinin kabili tatbik olup olmadığını araştırmıştır. Maatteessüf, bunlar hakkında müsbet bir netice almanın imkânı olmamıştır. Kooperatif teşkili, tıbbi kitap getirtmek için yaptığımız tetkikler bize cesaret vermedi. Onun içindir ki bu güzel teklifler kuvveden file çıkmamıştır.»

Bu raporda görülüyor ki, cemiyetin yapabileceği işler hakkında, idare heyeti uzun bir tecrübenin verdiği salâhiyetle düşüncelerini bildirmiştir.

Türk Hekimleri Dostluk Cemiyeti nizamnamesi 929 ve 935 senelerinde iki defa tadil edilmiş, ve bu tadillerde sigorta esası kuvvetlendirilmiştir. Muavenet sandığı ilk teşekkülünde, her ne kadar sigorta usullerine uymuyarak yardım hislerini arttırmak düşüncesile kurulmuş ise de, mühim bir mazeret dolayısıyla taksitini ödiyemiyen bir azanın istifa etmiş sayılması, bu sandığı karşılıklı sigorta şekline koymuştur. Hattâ cemiyetin ilk kuruluşunda yazılıp tadilde çıkarılmıyan dördüncü maddede «bir sene zarfında üç defa kendisine danışıldığı ve hiç bir mazereti olmadığı halde, aidatını vermiyen aza istifa etmiş sayılır» denilmekte ise de, sigortanın intizamını muhafaza için, idare heyetince sigorta parasının altı ay bile tahirine imkân bırakmamıştır. Girilmesi ihtiyarı olduğu vakit, sigorta parası 255 lira iken, mecburî olduktan sonra 550 liraya kadar çıkmış, ve bu parayı bırakacak kimsesi olmiyan 200 kadar aza da 929 senesinde cemiyetten çekilmişlerdi.

Raporda denildiği gibi, cemiyetin meşgul olabileceği mesleki vazifeler, Etibba Odasının teessüsünden sonra azalmıştır. Birçok defalar yapılan bu gibi teklifler, anketler alâka uyandırmamış, toplantılara devam eden aza adedi gittikçe azalmıştır. Bu hal nizamnamenin sigortayı esas kabul etmesinden, ve aza ekserisinin cemiyete yalnız sigorta için girmelerinin neticesidir.

Değerli profesör Bay F a h r e d d i n K e r i m G ö k a y'ın dokuz senedenberi muntazaman neşretmekte olduğu, kıymetli T ı p D ü n y a s ı mecmuasının cemiyet haberleri kısmında, bu gibi mesleki tekliflerin eskidenberi ne kadar çok tekrar edildiği görülmektedir.

İşte bundan dolayıdır ki, Avrupada ve bizde sigortası olan bütün mesleki teşekküllerde, girilmesi mecburî tutulan sigortanın, ayrı olarak idaresi, sandık talimatnamesinin icap ettirdiği hususiyetlerden ileri gelmektedir. Etibba Odasının kurulmakta olan yardım sandığına girmek dahi, iki sene evvelki konuşmada serbest bırakılmış, bu teşkilâtın müstakil olarak çalışması faydalı görülmüştür. Yeni teşkil edilen komisyon, cemiyetin bazı mesleki işlerle meşgul olabilmesi için, yapacağı tetkikatta nizamnameye yeni bir şekil verilmesiyle, idare heyeti salâhiyetinin arttırılmasına lüzum göreceği kanaatindeyiz.

Bu hususta en güzel rehber, cümhuriyet hükümetimizin teessüsünden sonra hekimlik otoritesini, bütün medenî memleketlerde olduğu gibi, sarılmaz esaslara bağliyan Etibba Odası nizamnamesidir. Evvelce de yazdığımız gibi, odamıza hergün yeni bir muvaffakiyet temin eden bu nizamname, birçok kanunlarımızdan istifade edilerek meydana gelmiştir.

Şimdiki şekle göre, idare heyeti raporundan da anlaşılacağı üzere, cemiyetin yalnız sigorta ile meşgul olması ve sermayenin arttırılması umumiyetle arzu edilmektedir. Yedi sene evvel Etibba Odasının ilk teessüsünde

dahi, azadan bir çokları bu ciheti daha faydalı bulmuşlardı. Cemiyetin bir sigorta teşekkülü haline getirilmesi, aynı zamanda senelik masrafların oın lira kadar azalmasını temin edecektir.

Türk Dış Tabipleri Cemiyeti Kongresi — On beş gün evvel ekseriyet hâsıl olmadığından, geri bırakılan Türk Dış Tabipleri kongresi toplanmış ve kongre başkanlığına dış tabibi K e m a l Ü ç e r seçilmiştir.

İdare heyeti raporu okunduktan sonra, çocukları esirgeme kurumundaki dispanserin büyütülmesine, şehrin muhtelif mahallerinde yeni dispanserler açılmasına, dış tababeti mektebi son sınıf talebelerine dispanserde vazife verilmesine, dış tabibi K e m a l Ü ç e r, F e r i d R a m i z, Ş e m s e d d i n, M e h m e t R i f a t, ve H a s a n H a y r i'nin haftanın muayyen günlerinde bu dispanserde fahri olarak çalışmalarına karar verilmiştir.

Etibba Odası idare heyetinde dış tabipleri için azalık verilmesine teşekkür edilmiş, cemiyet teavün sandığının büyütülerek faydalı bir şekle konulmasına imkân görülmediğinden, Etibba Odası ile müştereken büyük sermayeli bir yardım sandığı kurulmasına, ve Türk Dış Tabipleri mecmuasının muntazaman çıkarılmasına karar verilmiştir.

Bundan sonra dış tabibi ve sayılav A h m e d Ş e v k i'den gelen bir mektup okunmuştur.

Bu mektupta iş kanununun yakında çıkacağından bahsedilerek eğer meslektaşların bir dilekleri varsa bildirilmesi istenmekte idi. Bu hususta dış tabipleri arasında bir anket açılmasına, iş kanunu taslağının Ankaradan getirilmesine ve komşu devletlerin iş kanunlarında dış tabiplerini alâkadar edecek maddelerin okunmasına ve ondan sonra sayılav Şevkiye cevap yazılmasına karar verilmiştir.

Ağustosun ikisinden sekizine kadar devam edecek olan Viyana 9 uncu arsiulusal dış tabipleri kongresine iştirake karar verilmiştir. Şimdiye kadar 10 kişi bu seyahate yazılmıştır. Viyanaya Türk doktorluğunun şerefile mütenasip olabilecek bir kalabalık halinde gidilmesi istendiğinden iştirak etmek isteyenlere kurum tarafından kolaylık yapılması karar altına alınmıştır.

L a r e v u o d o n t o l o g i q u e mecmuasında, memleketimizdeki dış tabiplerinin sayısı yanlış olarak 192 gösterildiği ileri sürülmüş, bunun tezkibi ve Türk dış tabipleri sayısının 1000 olduğu mezkûr mecmuaya bildirilmesine ve dış tababeti mektebi polikliniğinin fıkaraalara tahsisi için idare heyetince lâzım gelen tetkikatta bulunulmasına karar verilmiştir. Yeni idare heyetine K â z ı m E s a t, M e h m e t R i f a t, S u a t İ s m a i l, O s m a n B o r a n, H a l i l İ l y a s, F e r i t R a m i z, H a s a n H a y r i, G a l i p A b d i. Murakıplıklara da H a y r e d d i n Z e k i ve K e m a l Ü ç e r seçilmişlerdir. Yeni idare heyetine muvaffakiyetler dileriz.

C E M İ Y E T L E R

Türk Oftalmoloji Cemiyeti — Türk Oftalmoloji Cemiyeti, 8/1/1936 da Cerrahpaşa hastahanesinde Dr. R i f a t A h m e d G ö z b e r k'in başkanlığında toplandı.

Pr. I g e r s h e i m e r, çok küçük yabancı cisimlerin iskeletsiz alınan radyografileri, B l a s k o w i ç s usulile p t o s i s ameliyatı hakkında, R ö n t g e n ş u a i ile tedavi edilmiş, bir o f t a l m o p l e j i l i hasta, ve bazı enteresan marazî teşrih p r e p a r a t'ları göstermiş, tebligatta bulunmuştur. Dr. M u r a d R a m i A y d ı n bir munzamma a m i l o i d i vak'asını, Dr. S a b i t G l o k o m l u'larda marazî teşrih p r e p a r a t'ları üzerindeki etütlerini bildirerek, toplantıya nihayet verilmiştir.

Çocuk hekimleri encümeni — Çocuk hekimleri encümeni 10.10.1936 da Prof. Dr. İ h s a n H i l m i A l a n t a r'ın başkanlığında toplanarak, geçen seneye ait malî ve idarî raporlar okundu ve kabul edildi.

Dr. N a c i ile N a m i malî raporu tetkike memur edildi. 16 azanın iştirakile seçim yapıldı. Başkanlığa, 15 reyle Prof. İ h s a n H i l m i A l a n t a r, asbaşkanlığa 9 reyle Dr. K e n a n F e v z i A k e r, genel sekreterliğe 9 reyle Dr. S e z a i B e d r e d d i n T o m a y, veznedarlığa 14 reyle Dr. F a h r e d d i n F e h m i P e l e n, celse sekreterliğine 11 reyle Dr. N i h a l M u h t a r seçilmişlerdir.

Bundan sonra Dr. M u h i d d i n'in azalığa kabulüne, ve cemiyet isminin P e d i a t r K u r u m u olarak değişmesine karar verildi.

Şubatın ikinci cuma günü toplanmak üzere, içtimaa nihayet verildi.

Türk Hekimleri Dostluk Cemiyeti — Türk Hekimleri Dostluk Cemiyeti iki aylık toplantısını, 27 ikinci kânunda muallim Dr. N e ş e t O s m a n'ın başkanlığında yapmıştır. Yüksek makamlara kurultay azaları namına, çekilen saygı tel yazılarına gelen cevaplar okunmuş, ve cemiyete girmek üzere müracaat eden on beş meslektaşımız azalığa kabul edilmişlerdir. Pr. Dr. Bay S ü r e y y a H i d a y e t'in teklifi ile, rahatsızlığı sebebiyle Heybeli sanatoryomunda yatmakta bulunan, Pr. Dr. H a m d i S u a d'ın cemiyet namına ziyaret edilmesine, ve yakın bir yerden yüzer lira aylık ile, üç doktor ve bir eczacı istenildiğine dair gelen mektubun, gündelik gazetelerle ilân edilmesine karar verilmiştir. Cemiyete yeni bir çalışma programı hazırlamak üzere, seçilen komisyonun haftada bir defa toplanmakta olduğu bildirilmiş ve başka görüşülecek bir şey olmadığından celseye son verilmiştir.

Tıp Talebe Cemiyeti idare heyeti — Tıp Talebe Cemiyeti yönetim kuruluna seçilen üyeler, aralarında iş bölümü yapmışlardır. Başkan A t ı f T u n c e r, genel sekreter S ı t k ı S a l i m, asgenel sekreter N e c a t i, muhasip O s m a n, veznedar İ b r a h i m, köy sağlığı ve neşriyat kolu şefi M u s t a f a, idare âmiri T a r ı k, idare âmiri C e v a t G ü n e r.

Genç meslektaşlarımızı tebrik eder ve muvaffakiyetler dileriz.

T İ B B İ H A B E R L E R

Ankara Tıp Fakültesi — Hükümetimiz 936 senesi bütçe projesine Ankara Tıp Fakültesi için tahsisat koymağa karar vermiştir. Sağlık Bakanlığımızın bu hususta hazırlamış olduğu projeye göre, Ankara Nümune hastahanesinin yatak adedi arttırılacak, erkek lisesinin şimdiki binası yeni ilavelerle modern bir mektep haline getirilecektir. Ulusumuzda ikinci bir Tıp Fakültesinin açılması, Türk hekimliği için büyük bir şereftir.

Sağlık Bakanlığında yeni teşkilât — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti, yeni teşkilât için bir proje hazırlamıştır. Bu projeye göre sicil ve memurlar ve muamelât genel direktörlüğü ile tıbbi propaganda ve istatistikler genel direktörlüğü ve hukuk müşavirliği teşkil edilecektir.

Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi — 9.1.1936 tarihinde Ankara Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi A t a t ü r k'ün yüksek huzurlarile açılmıştır. Ulusumuz bu suretle büyük bir irfan müessesesi daha kazanmıştır.

İzmirde kültür parkı — İzmirde kültür parkının temeli atılmıştır. 360 bin metre murabbaı bir saha tahsis edilmiş olan bu parkta A t a t ü r k'ün devrim müzesi, sağlık müzesi, çocuk bahçeleri, spor sahaları gibi halkımızın kültürel yükselişini temin edecek bütün vasıtalar mevcut bulunacaktır.

Yeni hekim sayımlarımız — Bay Pr. S a i m A l i D i l e m r e, Bay Dr. İ b r a h i m T a l i ve Bay Dr. H u l ü s i münhal bulunan sayımlıklara seçilmişlerdir. Değerli meslektaşlarımızı samimiyetle tebrik ederiz. Kamutayımızda Türk hekimlerinin çoğalması, hepimiz için ne büyük bir şereftir.

Zehirli gazlar dersi — Kültür Bakanlığı, zehirli gazlar hakkında, mekteplerde yeni bir ders açmıştır.

Haydarpaşa Nümune hastahanesi — Haydarpaşa Nümune hastahanesinin 1 şubatta açılma resmi yapılmıştır. Beş büyük pavyon ve en yeni tesisatı havi bulunan hastahane, 25 i paralı ve 225 i parasız olmak üzere 250 yataklıdır. (İç hastahıkları 60, dış 55, doğum 25, çocuk 25, kulak 20, göz 20, entaniye 15, cilt 20, üroloji 10) poliklinik için on bir servis tahsis edilmiştir. Hastahane başhekim ve lâboratuvar şefliğine Bay Dr. K â z ı m, iç hastalıkları uzmanlığına General Pr. T e v f i k S a ğ l a m,

operatörlüğüne Feridun Şevket, kulak, boğaz mütehassıslığına Dr. Haydar İbrahim Aydar, doğum ve kadın hastalıklarına Dr. Zeki,

Haydarpaşa Nümune Hastanesinin kapısı

göze Dr. Zihni, cildiyyeye Dr. Nuri Osman, çocuk hastalıklarına Dr. Sırrı Halil, idrar yolları hastalıklarına Dr. Fuad Hâmid, hayati

Haydarpaşa Nümune Hastanesinin bekleme salonu

kimya lâboratuvarı şefliğine Dr. İbrahim Ethem, operatör muavinliğine Bayan Dr. İffet Naim, iç hastalıkları muavinliğine Bayan Müfi-

d e K â z ı m tayin edilmişlerdir. Hastahanenin etrafında mükemmel bir park vücuda getirilmiştir. Sayın meslek arkadaşlarımızı tebrik eder, muvaffakiyetler dileriz.

Dr. Ahmet Şükrü Dimen — Cerrahpaşa hastahanesinin değerli sinir hekimi Bay Dr. A h m e t Ş ü k r ü D i m e n Paris N ö r o l o j i Cemiyeti muhabir azalığına seçilmiştir. Kıymetli arkadaşımızı samimiyetle tebrik ederiz.

Muallim Cevdetin kitapları — Geçenlerde vefat eden muallim C e v d e t adına İnkılâp müzesinde bir salon açılması kararlaştırılmıştır. Muallimin 10 bini bulan kitap ve notları bu salonda halkın istifadesine arz edilecektir.

İnkılâp dersleri — Üniversitemizde verilmekte olan inkılâp derslerine, diğer derslere olduğu gibi devam mecburiyeti konulmuştur. Bu suretle talebinin istifadesi daha ziyade artacaktır.

Türk dış tabipleri cemiyeti dispanseri — Çocuk Esirgeme Derneği İstanbul merkezinde açıldığını evvelce yazdığımız, «mekteп çocukları dış dispanseri» ne yapılan müracaatlar günden güne çoğalmaktadır. Sağlık Bakanımız yazdığı bir mektupla, cemiyetin bu faydalı çalışmasını takdir etmiştir.

Dr. Rifat Çağal — Tıbbi tetkikatta bulunmak üzere uzun müddetten beri Pariste bulunan, Valide hastahanesi sinir hastalıkları mütehassısı Bay Dr. Rifat Çağal seyahatten avdet etmiştir.

Farmakoloğ Birliğinin güzel bir yardımı — Farmakoloğ Birliği eczahaneye ve depolardan topladığı balıkyağlarını fakir veremlilere dağıtılmak üzere Verem dispanserine göndermiştir.

Pr. Daykenin yetmişinci senesi — Memleketimize çok kıymetli üstat ve mütehassıslar yetiştiren, ve Gülhane Seririyatını kurup uzun seneler hocalığını yapan Prof. D a y k e'nin oturduğu Württemberg'de Morhardt kasabasında doğumunun 70 inci yıldönümü kutlulanmıştır. Saygılı hocaya biz de tebriklerimizi sunar, daha uzun seneler sağlık ve esenlik içinde yaşamasını candan dileriz.

Türk Tıp Cemiyeti — Türk Tıp Cemiyeti Beyoğlunda Bursa sokağına bitişik Kocaağa sokağındaki özel binasına taşınmıştır. Muntazam bir şekilde tefriş edilen yeni lokal, toplantılara devam eden meslektaşlarımızın istirahatini tamamen temin edecek derecede geniştir. İstanbul Elektrik Şirketi, elektrik tesisatını ücretsiz olarak yapmak suretile, cemiyete karşı bir cmile göstermiştir. 7 ikinci kânunda yeni binanın açılış töreni yapılmış ve bu münasebetle bir çay ziyafeti verilmiştir. Sayın idare heyetini muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ederiz.

Kazanç vergisi — Kazanç vergisi kanunu mucibince, Etibba Odası sayın idare heyeti bu ay içinde yeni sene için muayenehanesi olan hekim ve dış tabiplerini sınıflara ayırmaktadırlar.

Dr. Haydar Mustafa

İstanbul Emniyet Müdürlüğü sertabibi Dr. H a y d a r'ın ölümile, benim gibi onu sevenler büyük bir teessür duydular. Bu derin teessür, fazilet, tevazu, mahviyetkârlık, vazifeperverlik, çalışkanlık gibi, yüksek ahlâkî meziyetlerin Dr. H a y d a r'da, hep bir arada bulunmasından ileri gelmektedir. Merhumda bu güzel karakterler o kadar kökleşmişti ki, ilk defa görüştüğü insanların bile hürmet ve muhabbetini kazanır, kimseyi incitmez, ve büyük bir ekonomi ile yaşadığı halde, nefsindeki feragat ona hayatından şikâyet ettirmezdi.

Dr. H a y d a r iyi bir insan olduğu kadar, meslek hayatını tecrübe ile geçirmiş, görgülü, tam bir ihtisas kazanmış değerli bir adliye hekimi idi. Sabah erken vazifesi başına gelip,

masasına oturur, durmadan çalışır, üç dört hekimin işini yalnız olarak başarırdı. Adli vak'aların teşhisinde büyük bir isabet, yazdığı raporlarda büyük vuzuh ve bitarafılık vardı. Raporları adli şubeye yeni ayrılan hekimlerimiz için istifadeli idi. Denebilir ki o, adliye hekimliğini makineleştirmişti. Umumi harpte Filistin cephesinde askerî hizmetini yapmıştı. Temiz ahlâkı, vazife aşkı, memleket sevgisi ile merhum Dr. H a y d a r, genç meslektaşlarımıza gösterilecek güzel bir nümunedir. Bu sebepten onun ölümüne ne kadar üzülsük yeridir.

Yeni Tıbbî Kitaplar

Cerrahî hastalıklar — (İkinci kitab) — Karaciğer, pankreas ve taha-lin cerrahî hastalıkları — Çok değerli Prof. A. K e m a l A t a y yüksek bir operatör olduğu kadar, mükemmel bir oratör ve o nisbette de iyi bir muharrirdir. Kendisinin bu kitabı, diğerleri gibi faydalı ve açık bir üslûpla yazılmış olması itibarile anlaşılması çok kolaydır. Kitap nefis bir tarzda tabedilmiş olup, müteaddit resimler ilâvesi suretile kıymeti arttırılmıştır. Yüksek muharriri tebrik eder ve kitabını yalnız cerrahlar ve cerrahinin muhtelif şubelerile iştilal eden operatörlere değil, bütün meslektaşlarımıza hararetle tavsiye ederiz.

Dr. A. Asım Onur

Küçük Tıbbî Patoloji -- Bay Pr. Dr. S ü r e y y a A l i K a y a c a n, «**Küçük Tıbbî Patoloji**» ismile, altı yüz sayfalık büyük bir eser daha neşretti. İyi tasnif edilmiş, açık bir lisanla yazılmış olduğu cihetle zevkle okuduğumuz bu kıymetli eser, mütehassıslardan ziyade pratik yapan her hekimin, her tıp talebesinin elinde bulunması lüzumlu olan bir kitaptır. Değerli müellif, irişmek istediği maksadı kitabının başında ne güzel izah etmektedir:

«**Tıbbî patolojiye dair büyük eserler var, fakat muhtelif sistem hastalıklarının hemen sırf klinik levhasını çizen bu küçük kitap, tıp öğrencilerine imtihan aralığı sıkışıklığında m e m o i r e'e diriltici bir s o m m a i r e, ve pratisyen arkadaşlara günün fazla işleri arasında bir m u h t ı r a işini görmeyi hedef edinmiştir. Buna irişebilirse ne mutlu!**»

Türk tıp kütüphanesine bu derece kıymetli bir eser armağan eden hocamızı samimiyetle tebrik ederiz. Fiyatı dört buçuk liradır.

Tıp Dünyası — Tıp Dünyası mecmuası dokuz yaşına basmış, ve yeni senenin ilk sayısını sıtma savaşına tahsis ederek, Sağlık Bakanlığımızın muvaffakiyetlerini gösteren orijinal yazılar ile çok güzel bir şekilde neşretmiştir. İlmî bir mecmuanın, maddî ve manevî fedakârlıkla çıktığını, yakından bildiğimiz cihetle, bu muvaffakiyeti ne kadar alkışlasak yeridir. Tıp kütüphanemizde başlı başına bir varlık olan bu kıymetli mecmuaya uzun ömürler dilerken, sahîb ve başmuharriri Pr. Bay F a h r e d d i n K e r i m G ö k a y'ı da candan tebrik ederiz.

Türkiye Bibliyografisi — Kültür Bakanlığı basma yazı ve resimleri derleme direktörlüğü, ulusumuzda 1935 senesi ilk altı ayında çıkan kitapların bibliyografisini mükemmel bir şekilde neşretti. Cümhuriyet hükümetimizin yayına verdiği büyük önemi gösteren bu bibliyografi, Türk hekimliği bakımından da dikkate değer. Meslek itibarile hekimlerimizin pek çok eser yazdıkları, Türk bilgi kütüphanesine altı ay kadar kısa bir zamanda, 110 cilt kitap armağan ettikleri görülmektedir. Bu güzel çalışmayı itharla kaydederken, bu kadar kıymetli bir bibliyografi hazırlanmasını temine muvaffak olan, basma yazı ve resimleri derleme direktörlüğünü kurduğu için, Kültür Bakanlığına ne kadar teşekkür etsek azdır. 1935 senesinin ikinci altı aylık bibliyografisinin de, pek yakında çıkacağını memnuniyetle öğrendik.

Türk Oftalmoloji gazetesi — Evvelce tekrar neşredileceğini haber verdiğimiz, Türk Oftalmoloji gazetesinin dördüncü sene birinci sayısı zengin mündericatla çıkmıştır. Göz mütehassıslarımızı olduğu kadar, pratik yapan hekimlerimizi de alâkadar eden birçok orijinal makale ve müşahedeler mevcuttur. Bu kadar kıymetli bir mecmua neşrine muvaffak olan, Türk Oftalmoloji Cemiyetimizi candan tebrik ederiz. Üç ayda bir çıkar. Sayısı elli kuruş, bir senelik abone ücreti iki liradır.

İpertansiyonsuz çukurluklu görme siniri dumuru — Gülhane tatbi-
kat mektebinin göz kliniğinin çalışan başmuavini Dr. S ü r e y y a G ö r -
t ü r e n, g r a e f e hastalığı hakkındaki travayını, hocası Pr. Bay N i y a z i
İ s m e t G ö z c ü'ye ithaf ederek, çok güzel bir şekilde neşretmiştir. Ki-
tapta bu hastalığın tarihçesi, ârazî, marazî tevrihi, teşhis ve tefriki, ve
tedavi usulleri hakkında en yeni malûmat mevcuttur. Fiati elli kuruştur.

İN OF ET İ N

Hububattan çıkarılmış uzvî fosfor mahsulüdür. Temessül ka-
biliyeti yüksek. Kuvvetli iştah açar, bünyevî zayıflık, yorgunluk,
kansızlık, gebelik ve emzirme rahatsızlıklarında kullanılan yegâne
ilâçtır. Emsalinden yarı yarıya ucuzdur.

Lâboratoire Doktor - Mühendis
Abdurrahman

TÜRKİYE İŞ BANKASI

KUMBARA

M. H. K.

ALCALITHINE

EFFERVESCENT
GRANULE

Mide, Barsak,
Böbrek, Taş,
Kum, Ekzama
Tasallübü
şerayin,
Romatizma

Sureti istimali :
Günde 3-4 kahve
kaşığı

Literatür ve
nünuneler için

EŞREF NEŞET
Eczanesi

Ankara caddesi
No. 88 — İstanbul

RECALCIFICATION
DE L'ORGANISME

TRICALCINE

TUBERCULOSE
FRACTURES, ANEMIE
SCROFULOSE

LABORATOIRE DES PRODUITS SCIENTIA
21, Rue Chaptal - Paris, IXe

ALLAITEMENT
CROISSANCE
GROSSESSE

Oxymenthol

Öksürük — Boğaz

Oxygène, Menthol, Cocastovaine, Benzoate de soude ve nefes borularının yumuşatıcı nebatat hülâsaları ile yapılmış tabletler.

Had devrelerde ve sarî hastalıklarda günde 6-11 adet. Ağzın sıhhati için günde 3-6 adet. Çocuklara 1/2 ya 1/4 yaşlarına göre

Dr. E. Perraudin — Paris

Dorminal

Asabı teskin ve
rahat bir uyku
te'min eder.

*Şiddetli heyecanlarda
günde 1-2 komprime*

Uykusuzlukta yatmadan
yarım saat evvel iki
komprime

O n a r Öksürük pastilleri

Terkibinde Baume de tolu, eucalyptol, menthol ve her bir şekerde
bir santigram Thiocol vardır.

Boğaz ve göğüs hastalıklarında, öksürük ve nezlede müessir, çok itina
ile şekerleme halinde ihzar edilmiş, kıymetli bir müstahzardır.

Umumî deposu : Hüsni Haydar Eczanesi — Eminönü İstanbul

Ş a r k M a l t H ü l â s a s ı

Avrupadaki emsallerine kat kat faikdir.

Her eczahanede bulunur.

Nekahette bulunanlar, anemik ve umumî
zafiyette olanlar, çocukların kemiklerin
kuvvetlenmesi ve süt veren annelerinin
sütünün çoğalması için çok müessirdir.

BIOLACTYL

FERMENT LACTIQUE

traitement de la

PUTREFACTION INTESTINALE

YEMEKLERDEN EVVEL 3 - 4 ADET

LABORATOIRES FOURNIER FRÈRES, 7, Rue Biscornet, PARIS (XIIe)

Professeur BRUSCHETTINI AŞILARI—GENOVA

Antigonococcique

Hâd ve tâli şekillerde müessir

Antipyogene Polivalent

Müvellidikih bütün âfetlerde, kızamık ve gripten

sonraki bronkopnömonilerde

CURATIF TYPHUS-PARATYPHUS-COLI

Bilhassa henüz intanın tavazu etmediği şekillerde gayet müessir ve müvellid olan aşılarda yerine kaim

NEURO-VACCIN BRUSCHETTINI

Cümleci asabiyenin iltihabi âfetlerinin tedavisinde

BILEYL

traitement des

STASES BILIAIRES

YEMEKLERDEN SONRA 3 - 4 ADET

LABORATOIRES FOURNIER FRÈRES

7, Rue Biscornet, PARIS (XIIe)

LA

KYMOSINE ROGIER

Kimozin (Rojiye)

A BASE DE FERMENT LAB
& SUCRE DE LAIT PURIFIÉS

Çocukların usreti hazmında, kay, ilti-
habı midii meâide, çocuk ve kâhillerin
süte karşı ademi tahammüllerinde.

Miktarı : 200 en.³ inek sütüne bir ölçü kaşığı

Umumî vekili : Pertev Arslan. İmar han, Aşir efendi caddesi. İstanbul

OPOTHÉRAPIE

COMPRIMÉS
ENDOCRISINES

CACHETS
ENDOCRISINES

AMPOULES
ENDOCRISINES

LABORATOIRES FOURNIER FRÈRES
7, Rue Biscornet - PARIS (XIIe)

Iydopepton Kâzım

Tababette şüphesiz iyod emlahı kadar tatbikatı geniş olan bir deva
yoktur. Bu müessir ilâcın en almanı, en güzel tesir edeni:

IYODOPEPTON DUR

Damar sertliğine, romatizmaya, kalp hastalıklarına karşı kullanılan
en eski ve kıymetli bir müstahzardır.

9 Avenue de Villiers
PARIS

URASEPTINE ROGIER

Uraseptine (Rojiye)

Kum, rumatizma ve rihi
tagayyürden
Diyatez, artritizm ve netayıcı

Uzviyetten "Hamızı bevl,, in tart ve itrahını
teshil için müstamel ediyenin en mükem-
mel ve en muvafıkıdır.

Tarzı istimali: Biraz su içinde 3-6 kahve kaşığı

Su Isıtıcı

ve

Banyo Isıtıcı

Tesisatı elektrikiye Türk Anonim Şirketi gündüz ve gecenin her saatinde pek idareli bir surette 80 derecede su istihsaline müsait 80 litre istiap eder hacimde ve hararet iddiharlı elektrikli su ısıtıcı ve banyo ısıtıcı cihazları imal etmekte olduğunu arzeyler.

1 Bu cihazlar peşinen **88 liraya**
» » 12 ay vade ile **96 liraya** satılmaktadır.

2 Herkes tarafından kullanılmasını kolaylaştırmak için bu cihazlar **ayda 1,10 lira** fiatla kiraya dahi verilebilir.

3 En mütevazı kimselerin bir su ısıtıcı cihazı alabilmesini temin için bu cihazlara **4 seneye** taksim olunan aşağıda şehri tediye mukabilinde **bir icar - satış** muamelesi dahi yapılabilir:

Birinci sene için	2,60 lira
İkinci sene için	2,40 »
Üçüncü sene için	2,20 »
Dördüncü sene için	2,— »

S A T I E